

Lemvig Kommune
Natur og Miljøafdelingen
Rådhusgade 2
7620 Lemvig

§ 12-miljøgodkendelse af

Brunsgård
Brunsgårdvej 10B
7620 Lemvig

Miljøgodkendelse udarbejdet af Lemvig Kommune med bistand fra:

NIRAS A/S
Bavnehøjvej 12
Postboks 122
DK-6701 Esbjerg V

Telefon 7513 5022
Telefax 7513 4968
E-mail niras@niras.dk
Web www.niras.dk

CVR-nr. 37295728
Tilsluttet F.R.I

Udgave nr.:

Version: V_B

Dato: 15. marts 2010

Forfatter:

Christian Damgaard Andersen, Henrik Wiborg Jessen, Jane Kirkegaard

Kvalitetskontrol:

Anders C. Bjørnshave-Hansen

Godkendt af:

Torsten Bliksted

Sag nr. og filnavn:

S:\Kim\Øvrige sager\Niras\Brunsgårdvej 10B\§12 - Brunsgårdvej 10B.DOC

1. RESUMÉ	4
2. BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSE	6
2.1 DATABLAD	6
2.2 GODKENDELSE	7
3. VILKÅR FOR GODKENDELSEN	9
3.1 GENERELT	9
3.2 PRODUKTION	9
3.3 KONTROLVILKÅR OG EGENKONTROL.....	11
3.4 ANDRE VILKÅR	12
4. RETSBESKYTTELSE OG IKRAFTTRÆDELSE	13
4.1 RETSBESKYTTELSE.....	13
4.2 IKRAFTTRÆDELSE	13
5. KLAGEVEJLEDNING	14
5.1 KLAGERET	14
6. OFFENTLIGGØRELSE	15
7. MILJØTEKNISK REDEGØRELSE	17
7.1 BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD.....	17
7.2 PRODUKTION	18
7.3 INDRETNING	19
7.4 DRIFT.....	20
7.5 GØDNINGSPRODUKTION OG HÅNDBETING	26
8. FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS ANLÆG	29
8.1 AMMONIAK.....	29
8.2 NATURA 2000 OG HABITATDIREKTIVETS BILAG IV ARTER	35
8.3 LUGT	38
8.4 TRANSPORT.....	40
8.5 LYS.....	40
8.6 STØJ	41
8.7 STØV.....	41
8.8 SKADEDYR	41
9. HUSDYRBRUGETS UDBRINGNINGSAREALER	42
9.1 DRIFT AF HUSDYRBRUGETS AREALER	42
9.2 FORURENING OG GENER FRA HUSDYRBRUGETS AREALER.....	42
10. BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK	42
10.1 MANAGEMENT.....	42
10.2 FODER	44
10.3 STALDINDRETNING.....	44
10.4 FORBRUG AF ENERGI	46
10.5 FORBRUG AF VAND.....	46
10.6 OPBEVARING/BEHANDLING AF HUSDYRGØDNING	47
10.7 KONKLUSION	48
11. AFFALD OG KEMIKALIER	48
12. FORSLAG TIL EGENKONTROL	49
13. VARETAGELSE AF HENSYN TIL LANDSKAB	49
14. OPHØR AF HUSDYRBRUGET	50
15. ALTERNATIVE LØSNINGER	50
16. 0-ALTERNATIV	50
17. LITTERATUR	51
18. KOMMENTARER INDKOMMET I HØRINGSPERIODEN	52
BILAG 1: BEREDSKABSPLAN	53

1. Resumé

Beskrivelse af projekt

Klaus Noe driver ejendommen Brunsgårdvej 10B, og har gjort det siden 1993. Dyreholdet på ejendommen består i nudrift af 1.050 stk. søer med smågrise svarende til i alt 244,40 DE. Klaus Noe har ansøgt om udvidelse af besætningen til 1.600 stk. årssøer med pattegrise svarende til et dyrehold på i alt 372,03 DE.

Der ansøges om opførelse af en ny staldbygning i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet. Stalden er en løbe/drægtighedsstald på ca. 4.300 m², som placeres øst for farestald 2. Der ansøges om forlængelse af den eksisterende farestald med ca. 13 m i østlig retning svarende til 285 m².

Der opføres et gylleforsuringsanlæg herunder en overdækket procestank på 600 m³ og en syretank. Endvidere etableres en ny overdækket gyllelagune på 7.000 m³ nord for de 2 eksisterende 2.000 m³ overdækkede gyllebeholdere.

Der etableres en 950 t kornsilo, som placeres syd for de 2 eksisterende kornsiloer. Kornsiloen bliver ca. 12 meter høj og vil fremstå i gråt stål.

Stalden opføres i røde teglsten/røde stålplader og tagbeklædningen er lysegrå eternitplader. Der kan vælges andre materialer i samme stil som de øvrige bygninger. Taghældningen bliver ca. 20° og højden 8,5 meter til kip.

Sideløbende med nærværende sag verserer en sag om godkendelse af ansøgers anden ejendom beliggende Remmerstrandvej 9 herunder om godkendelse af samtlige bedriftens arealer hørende under CVR nr. 16932299. I nærværende sag foretages der således ikke en vurdering af arealerne, idet disse udelukkende er ansøgt og vurderet i sagen om miljøgodkendelse af Remmerstrandvej 9.

Husdyrbrug med over 270 DE i årssøer og mindre end 750 stipladser til søer er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006 (Husdyrloven).

I forbindelse med godkendelse af husdyrbruget har Lemvig Kommune med bistand fra NIRAS vurderet produktionen i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultaterne er de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder.

Transporter

Transporter til og fra anlægget øges ved den ansøgte udvidelse fra 654/år til 896/år svarende til en stigning på ca. 37 %. Knap halvdelen af transporterne udgøres af gødningstransporter til udspretningsarealerne, som foregår inden for en kortere periode i forårsmånederne. Lemvig Kommune vurderer, at der ikke vil være væsentlige gener for omgivelserne forbundet med det forøgede antal transporter.

Ammoniak

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget i ansøgt drift på 1.726,88 kg N/år. Dette

svarer til en reduktion i ammoniakemissionen fra ejendommen på 1.913,18 kg N/år.

Kravet om 25 % reduktion af ammoniakemissionen fra stalde og lagre opfyldes ved anvendelse af gylleforsuring i alle stalde og overdækning af alle gødningslagre. Samtidig etableres der i farestaldene flere kassestier med delvist spaltegulv i overensstemmelse med BAT-byggeblad nr. 106.02-51. Dette staldsystem reducerer ammoniakfordampningen med ca. 50 % i forhold til referencesystemet.

Husdyrbrugets stalde og opbevaringslagre er beliggende ca. 325 meter fra hede/overdrev beskyttet af husdyrbrugslovens § 7, og er dermed beliggende i bufferzone II. Ammoniakemissionen må derved ikke overstige de efter nærmere regler fastsatte afskæringskriterier på hhv. 0,7, 0,5 og 0,3 kg N/ha, hvilket ifølge beregninger foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk er overholdt. Der er foretaget beregninger til flere beskyttede naturområder i nærheden af anlægget.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke sker en uacceptabel påvirkning heraf med kvælstof i ansøgt drift.

Nabopåvirkning – støj, støv og lugt

Ifølge beregninger foretaget i www.husdyrgodkendelse.dk (den ny lugtberegningsmodel), er geneafstanden til enkeltbolig i landzone ca. 145 meter. Den nærmeste naboejendom uden landbrugspligt og som ikke er ejet af ansøger (Engmarkvej 15), befinder sig ca. 306 meter fra ejendommen. Geneafstanden til samlet bebyggelse er ca. 302 meter, og nærmeste samlede bebyggelse (Futtrup) befinder sig ca. 710 meter syd for ejendommen. Geneafstanden til byzonen er 460 meter, og nærmeste byzone (Lemvig) er beliggende ca. 1.640 meter fra ejendommen. Da alle geneafstande er overholdt vurderes det, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil medføre uacceptabel lugtpåvirkning af omgivelserne.

Godkendelse

Godkendelsen indeholder vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på grundlag af oplysningerne i ansøgningen, beregninger samt gældende vejledninger og oplysninger, der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Lemvig Kommune vurderer på grundlag af oplysningerne i ansøgningen skema nr. 3738, version 10 og øvrige indkomne oplysninger i forbindelse med ansøgningen og miljøgodkendelsens vilkår, at svineproduktionen på Brunsgårdvej 10B, 7620 Lemvig kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde og dermed godkendes.

2. Baggrund for miljøgodkendelse

2.1 Datablad

Ansøger	Klaus Noe, Remmerstrandvej 9, 7620 Lemvig. Tlf. 97891215/ Mobil 61366959 E-mail: klausnoe@dlqmail.dk
Bedriftens adresse	Brunsgårdvej 10B, 7620 Lemvig.
Husdyrbrugets navn	Brunsgård
Matrikelnummer	1a m.fl., Brunsgård, Lemvig Jorder
Virksomhedens art	Søer med smågrise
Listebetegnelse	Anlæg til husdyrproduktion over 270 DE i årssøer og 750 stipladser.
Ejer	Klaus Noe
CHR-nummer	13679
CVR-nummer	16932299
CVP-nummer	1001187244
Kontaktperson	Klaus Noe
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune

2.2 Godkendelse

Klaus Noe driver ejendommen på Brunsgårdvej 10B og har gjort det siden 1993. Dyreholdet på ejendommen består i nudrift af 1.050 stk. søer med smågrise svarende til i alt 244,40 DE.

Klaus Noe har søgt om udvidelse af besætningen til 1.600 stk. søer med smågrise svarende til i alt 372,03 DE.

Sideløbende med nærværende sag verserer en sag om godkendelse af anden af ansøgers ejendomme beliggende Remmerstrandvej 9. Samtlige bedriftens arealer hørende under CVR nr. 16932299 er udelukkende ansøgt og vurderet i godkendelsen vedr. Remmerstrandvej 9.

Ansøger er ejer af følgende ejendomme:

- Remmerstrandvej 9
- Remmerstrandvej 1
- Brunsgårdvej 10B
- Borumvej 28

Foruden Remmerstrandvej 9 er der husdyrproduktion på Remmerstrandvej 1 og Brunsgårdvej 10B. Der er ikke bygninger og intet dyrehold på Borumvej 28. Al markarbejde foretages fra Remmerstrandvej 1.

Arealerne tilknyttet de enkelte ejendomme drives under det samme CVR-nr., og er derfor vurderet i og omfattet af godkendelse. Gødningsproduktionen på Brunsgårdvej 10B afsættes til Remmerstrandvej 9 og indgår derfor i dennes godkendelse.

Følgende er ansøgt opført i forbindelse med udvidelsen af dyreholdet:

- en løbe/drægtighedsstald, bygning 5, på ca. 4.300 m² øst for de eksisterende stalde.
- forlængelse af farestald 1, bygning 6, med ca. 13 m i østlig retning svarende til 285 m².
- et gylleforsøringsanlæg herunder en procestank på 600 m³ samt en syretank.
- en ny gyllelagune på 7.000 m³ nord for de 2 eksisterende 2.000 m³ overdækkede gyllebeholdere.
- en 950 t kornsilo, som placeres umiddelbart syd for de 2 eksisterende kornsiloer.

Husdyrbrug med mere end 270 dyreenheder, hvor mindst 90 pct. af dyreenhederne stammer fra søer med tilhørende smågrise indtil 30 kg, eller 750 stipladser til søer, er omfattet af § 12 i Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006. Produktionen er vurderet i henhold til Lov om miljøgodkendelser mv. af husdyrbrug, nr. 1572 af 20. december 2006 (Husdyrloven).

I forbindelse med godkendelse af husdyrbruget har Lemvig Kommune vurderet produktionen i forhold til miljøpåvirkningen af omgivelserne. Resultaterne af de væsentligste miljøpåvirkninger kan ses herunder. Godkendelsen indeholder desuden en miljøteknisk beskrivelse af landbruget.

Godkendelsen indeholder vilkår for virksomhedens drift, indretning og kontrol. Vilkårene er stillet på baggrund af de oplysninger der er givet i forbindelse med ansøgningen, samt gældende vejledninger og oplysninger der er fremkommet under sagsbehandlingen.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må herefter ikke ske udvidelse eller ændring i dyreholdet, herunder stalde, gødningsopbevaringsanlæg og lignende, før ændringen er anmeldt og godkendt af Lemvig Kommune.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Jf. § 26 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal samtlige arealer, der drives under samme CVR-nr, medtages ved vurdering af en ansøgning. I denne konkrete sag, hvor ansøger har indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af to husdyrbrug hørende under samme CVR-nummer, Brunsgårdvej 10B og Remmerstrandvej 9, er driften af samtlige arealer kun behandlet i miljøgodkendelsen for Remmerstrandvej 9. Dermed er det en forudsætning for udnyttelsen af nærværende godkendelse, at der opnås miljøgodkendelse af begge husdyrbrug, og at husdyrbrugene drives under samme CVR-nummer.

Lemvig Kommune godkender hermed svineproduktionen på 372,03 DE fordelt på 1.600 stk. søer med smågrise beliggende Brunsgårdvej 10B, 7620 Lemvig.

Miljøgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte det omgivende miljø.

Lemvig Kommune finder, at dyreholdet på Brunsgårdvej 10B, 7620 Lemvig kan drives på en miljømæssig forsvarlig måde.

3. Vilkår for godkendelsen

Miljøgodkendelsen meddeles på følgende vilkår

3.1 Generelt

1. Husdyrbruget skal drives i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne miljøgodkendelse.
2. Godkendelsen bortfalder, hvis godkendelsen ikke er udnyttet senest 3 år efter denne er meddelt. Der gives dermed et ekstra års frist for at give bedre muligheder for nå at få gennemført hele projektet.
3. Virksomheden må ikke udvides eller ændres bygnings eller driftsmæssigt på en måde, der indebærer forøget forurening, før udvidelsen eller ændringen er godkendt af miljømyndigheden i henhold til gældende lovgivning.

3.2 Produktion

4. Produktionens omfang

Godkendelsen omfatter en årlig produktion bestående af 1.600 stk. søer med smågrise til 7,3 kg svarende til 372,03 DE. Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

5. Affald

Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild, og skal bortskaffes i henhold til Lemvig Kommunes affaldsregulativ. Farligt affald skal opbevares i laden.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangsplastspand, og skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning for klinisk risikoaffald. Klinisk risikoaffald skal opbevares i laden.

6. Olietanke

Der findes en overjordisk olietank på 2.500 liter fra 1992 på ejendommen. Tanken skal placeres i nyt teknikrum på fast gulv uden afløb.

Derudover findes der en overjordisk tank på 1.200 liter fra 1984, som er placeret i garagen på fast gulv uden afløb.

Olietankene godkendes og er omfattet af "Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines af 1. juli 2008".

Ved etablering af nye olietanke på ejendommen, skal Lemvig kommune informeres om dette 4 uger inden etableringen.

7. Olie og kemikalier

Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening. Påfyldning af diesellole skal foregå i maskinhuset.

8. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel herunder.

Tabel 1: Grænseværdier for støjniveau hos nabobeboelser.

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

9. Hygiejne

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, således at lugtgener begrænses mest muligt.

Staldventilatorer skal renholdes efter behov og efterses hver gang der indsættes et nyt hold dyr.

10. Tømning af gyllebeholdere

Ved tømning af gyllebeholdere skal der benyttes gyllevogne med sugetårn og overløbssikring for at forhindre spild.

11. Spildevand

Ejeren af husdyrbruget skal indsende fyldestgørende ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand/overfladevand senest 2 måneder efter godkendelsen er meddelt.

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

12. Teltoverdækning på gyllebeholdere

Teltoverdækning på gyllebeholdere skal vedligeholdes, således de er tætte og forhindrer ammoniakfordampning i overensstemmelse med godkendelsens forudsætning.

13. Opbevaringskapacitet

Virksomheden skal have mindst 9 måneders opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning.

14. Jordvold

Der skal etableres en jordvold som skitseret på figur 4, således at omgivelserne ikke kan påføres væsentlig forurening i tilfælde af uheld. Jordvolden skal som minimum kunne 1.000 m³.

15. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112.

16. Gylleforsuring

Forsuringsanlægget skal etableres i overensstemmelse med BAT-blad "Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde", 1. eller nyere udgave med henblik på at sikre, at ammoniakfordampningen fra staldene reduceres med 68 %.

Anlægget skal være i drift året rundt (8.760 timer/år).

Al gylle på husdyrbruget skal forsures. Gyllens pH skal registreres løbende vha. datalogning. Gyllens pH-værdi i procestanken inden hver behandling skal i gennemsnit ligge på maksimalt pH 6,0 på månedsbasis.

Til sikring mod forurening af jord, undergrund og grundvand med syrespild ved lækage på syretanken, skal syretanken være dobbeltkroget, og forsuringsanlæg med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.

3.3 Kontrolvilkår og egenkontrol

17. Produktionsomfang

For at kunne kontrollere at virksomheden overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal virksomheden opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning:	Gødningsregnskaber.
Fosfor i foder:	Kopier af recepter for indkøb af fytase.
Fasefodring:	Kopier af recepter for indkøb af foderblandinger.
Dyrehold:	Relevante dele af virksomhedens regnskaber.

18. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra virksomheden er velbegrundede, skal virksomheden for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

19. Forsuringsanlæg

Der skal udføres daglig kontrol af forsøringsanlægget, herunder syreforbrug og kontrol af restmængde af syre i syretanken. Enhver type af driftsstop vedrørende forsøringsanlægget skal registreres sammen med årsagen dertil.

Der skal indgås fast serviceaftale med producenten om kontrol jf. servicemanualen, herunder kalibrering af pH-målere, minimum 2 gange årligt. Kontrol og kalibrering skal noteres i forsøringsanlæggets driftsjournal og kopi af kontrolrapporten skal være tilgængelig for tilsynsmyndigheden i minimum 5 år. Korrekt drift af anlægget skal kunne dokumenteres på tilsynsmyndighedens forlangende.

20. BAT

Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

Der skal anvendes fasefodring på husdyrbruget, som beskrevet i ansøgningen. Der skal tilsættes fytase til samtlige svinefoderblandinger på husdyrbruget. Til dokumentation for, at der anvendes fytase, skal der, når tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder. Dokumentationen skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt husdyrbruget.

3.4 Andre vilkår

21. Ændringer

Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

22. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal virksomheden foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lign. tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger silo- eller tankanlæg.

23. Energi

Husdyrbruget skal have besøg af en energikonsulent, og på baggrund af den derved udarbejdede rapport, skal der laves en handleplan for bedriften. Handleplanen skal indsendes til Lemvig Kommune senest 2 år efter godkendelsen er meddelt.

4. Retsbeskyttelse og ikrafttrædelse

4.1 Retsbeskyttelse

Ifølge § 40 i husdyrloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 41, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker, eller
- 6) der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer m.v.

4.2 Ikrafttrædelse

Vilkårene i denne godkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra den dag, hvor godkendelsen træder i kraft. Da der er tale om en udvidelse af produktionen har ejendommen 2 år til, at udnytte godkendelsen efter godkendelsens meddelelse.

Herefter gælder, at hvis den meddelte miljøgodkendelse ikke har været udnyttet, helt eller delvist, i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år, med mindre andet fremgår af miljøgodkendelsen. Det er ikke hensigten, at fravigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand og sygdom i besætningen betragtes som kontinuitetsbrud.

5. Klagevejledning

5.1 Klageret

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Lov nr. 1572 af 20. december 2006). Afgørelsen kan påklages til Miljøklagenævnet i henhold til § 76 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, (Lov nr. 1572 af 20. december 2006);

- Ejeren af Brunsgårdvej 10B
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

En eventuel klage skal være skriftlig, stiles til Miljøklagenævnet og sendes til Lemvig Kommune.

Klagen skal være Lemvig Kommune i hænde senest 4 uger fra afgørelsens meddelelse. Umiddelbart efter klagefristens udløb videresender kommunalbestyrelsen klagen til Miljøklagenævnet ledsaget af det materiale, der er indgået i miljøgodkendelsens behandling.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage har ikke opsættende virkning.

Klagefristen udløber den 3. august 2010.

6. Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig den 6. juli 2010. Offentliggørelsen har en klagefrist på 4 uger, altså indtil den 3. august 2010.

Følgende har fået en kopi af godkendelsen:

Ejer

- Klaus Noe, Remmerstrandvej 9, 7620 Lemvig. E-post: klausnoe@dlgmail.dk

Berørte naboer

- Leif Wæver Jørgensen, Brunsgårdvej 6, 7620 Lemvig
- Verner Madsen, Brunsgårdvej 8, 7620 Lemvig
- Benny Jespersen, Brunsgårdvej 9, 7620 Lemvig
- Magnus Andersen, Brunsgårdvej 12, 7620 Lemvig
- Jens Dalgaard Bjerrum, Brunsgårdvej 14, 7620 Lemvig
- Niels Erik Byskov, Engmarkvej 11, 7620 Lemvig
- Peder Thorsten Helms, Engmarkvej 15, 7620 Lemvig
- Foreningen Jysk Børneforsorg / Frede, Ravndalvej 2, 7620 Lemvig
- Christian Byskov, Ravndalvej 5, 7620 Lemvig

Øvrige

- Lemvigegnens Landboforening, Industrivej 53, 7620 Lemvig. E-post: an@lemvig-landbo.dk
- Svinerådgivning Vest, Birk Centerpark 24, 7400 Herning, E-post: jar@srvest.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg. E-post: midt@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening Lemvig/Thyborøn-Harboøre, Jens J. Brogaard. E-post: br@lemvig-gym.dk
- Friluftsrådet v. Allan Kjær Villesen. E-post: akv@tdcadsl.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV. E-post fr@friluftstraadet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk

- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C. E-post: dbf.oestjylland@gmail.com.
- Miljøcenter Ringkøbing, Holstebrovej 31, 6950 Ringkøbing. E-post: Post@rin.mim.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1, 1651 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, 3, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk 72 22 74 00
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening i Lemvig. E-post: lemvig@dof.dk
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver offentliggjort, jf. miljøbeskyttelseslovens § 101.

Miljøgodkendelsen er givet i henhold til kapitel 5 i Bekendtgørelse af lov om miljøbeskyttelse nr. 1757 af 22. december 2006. Endvidere henvises til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 1572 af 20. december 2006 og litteraturliste bagerst.

På Lemvig Kommunes vegne den 1. juli 2010

Kim Sandahl Jensen
Miljømedarbejder

7. Miljøteknisk redegørelse

7.1 Beliggenhed og planmæssige forhold

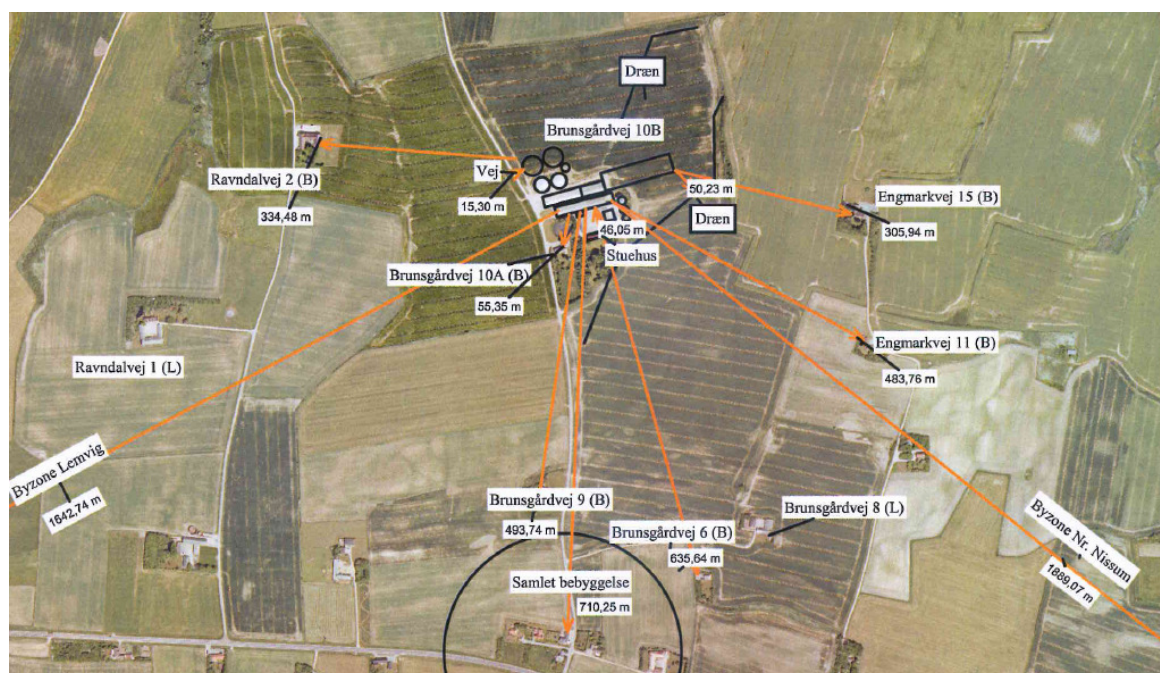
Placering og lokalisering

Anlæggets placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone fremgår af Tabel 2 og er skitseret på Figur 1.

Tabel 2: Placering i forhold til naboer, samlet bebyggelse og byzone.

Brunsgårdvej 10A (ejet)	Fra farestald 1	ca. 55 meter
Engmarkvej 15	Fra ny drægtighedsstald	ca. 306 meter
Ravndalvej 2	Fra ny gyllelagune	ca. 334 meter
Brunsgårdvej 9	Fra farestald 1	ca. 494 meter
Engmarkvej 11	Fra ny drægtighedsstald	ca. 484 meter
Samlet bebyg. (Futtrup)	Fra farestald 1	ca. 710 meter
Byzone (Lemvig)	Fra farestald 1	ca. 1.643 meter

Ejendommen befinder sig i landzonen, hvor Lemvig er nærmeste byzone, og hvor Futtrup er nærmeste samlet bebyggelse. De nærmeste nabobeboelser er Brunsgårdvej 10A (ejet af ansøger), Engmarkvej 15 og Ravndalvej 2 samt Brunsgårdvej 9 og Engmarkvej 11.

Figur 1: Oversigt over ejendommen og afstande til nærmeste naboer.

Husdyrlovens afstandskrav

Produktionsanlægget overholder jf. Figur 1 og Tabel 2 afstandskravene i Husdyrlovens § 6 til nabobeboelse, byzone- og sommerhusområder.

Følgende opmålte afstande fra nye stalde, gødningsopbevaringsanlæg mv. medfører, at afstandskravene i Husdyrlovens § 8 alle er overholdt:

Den nye gyllelagune anlægges 15 meter fra Brunsgårdvej (offentlig vej), hvorved den netop overholder lovkravet på 15 meter. De øvrige anlæg placeres med større afstand til vejen.

Der er ingen sommerhusområder eller levnedsvirksomheder i nærheden af ejendommen. Nærmeste almene vandforsyningsanlæg er beliggende i en afstand af ca. 3,2 km fra ejendommen (Nissum Kirkeby). Den nærmeste ikke-almene vandboring er registreret på Brunsgårdvej 14, og er beliggende i en afstand af ca. 550 meter nord for ejendommen.

Afstanden til nærmeste naboskel er ca. 60 meter, og skellet er beliggende øst for den nye drægtighedsstald.

Nærmeste vandløb er Karbæk, som er beliggende ca. 110 meter øst for den nye drægtighedsstald. Der ligger endvidere en sø beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3 få meter fra eksisterende driftsbygninger. De nye driftsbygninger er alle placeret længere end 50 meter fra søen.

Nærmeste dræn er beliggende ca. 50 meter sydøst for den nye drægtighedsstald. Derudover er der dræn beliggende ca. 53 meter og 55 meter nordøst for hhv. den nye drægtighedsstald og den nye løbestald.

Lemvig Kommune vurderer, at samtlige afstandskrav i husdyrlovens §§ 6 og 8 er overholdt

7.2 Produktion

Dyrehold

Dyreholdet på ejendommen består i nudrift af 1.050 stk. søer med smågrise. Det svarer til et samlet dyrehold på i alt 244,4 DE.

Klaus Noe har søgt om udvidelse af besætningen til 1.600 stk. årssøer med pattegrise, hvilket svarer til et samlet dyrehold på 372,03 DE.

Udvidelsen vil foregå dels i eksisterende stalde, hvoraf farestald 1 på Figur 2 udvides samt en ny løbe/drægtighedsstald. Udvidelsen fremgår af Tabel 3.

Dyreholdet er fastlagt ud fra bilag 1A i BEK nr. 1695 af 19. december 2006 med senere ændringer. Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v.

Dyreholdet i nudrift svarer til hidtidige lovlige produktion i screeningsafgørelsen fra 24. juni 2005.

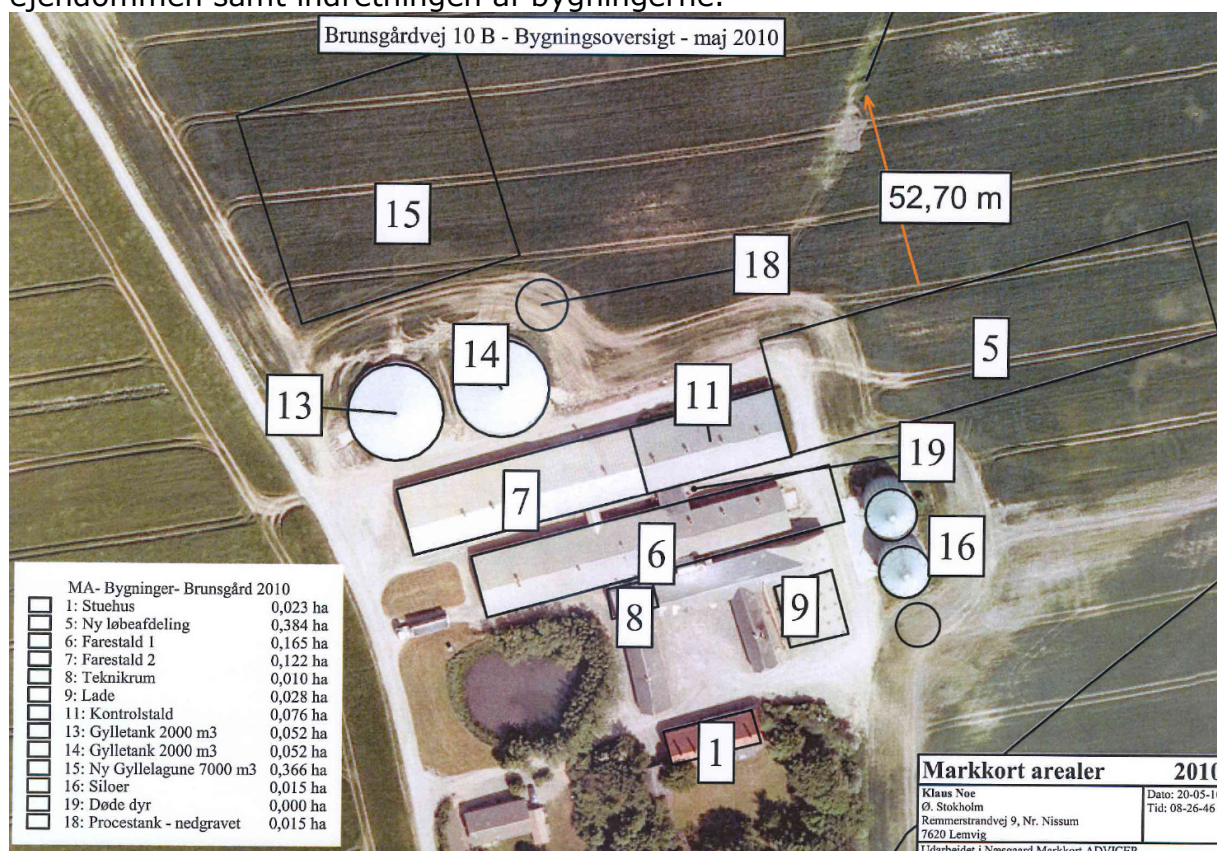
Der er vilkår om dyreholdets sammensætning og omfang samt dokumentation herfor.

Tabel 3: Oversigt over dyrehold på ejendommen.

Dyreart	Dyrehold før		Dyrehold efter	
	Stk.	DE	Stk.	DE
Søer med smågrise	1.050	244,36	1.600	372,03
I alt		244,40		372,03

7.3 Indretning

På Fig. 2 ses placeringen af nuværende og fremtidige bygninger på ejendommen samt indretningen af bygningerne.

Figur 2: oversigt over ejendommens bygninger og indretning.

Byggeri

Der etableres en løbe/drægtighedsstald, bygning 5, på ca. 4.300 m² øst for farestald 2. Stalden opføres i røde teglsten/røde stålplader og lysegrå eternitplader som tagbeklædning. Der foretages endelig materialevalg i forbindelse med byggetilladelse. Taghældningen bliver ca. 20° og højden 8,5 meter til kip.

Den eksisterende farestald 1, bygning 6, forlænges med ca. 13 m mod øst svarende til 285 m².

Husdyrbrugets eksisterende stald- og ladebygninger fremstår i røde teglsten/røde stålplader som facadebeklædning, og tagbeklædning i lysegrå eternitplader. De nye staldbygninger fremstår således i samme materialer som de eksisterende driftsbygninger.

Der etableres et gylleforsøringsanlæg herunder en syretank og en overdækket procestank på 600 m³, bygning 18, som placeres og nedgraves mellem den nye gyllelagune, bygning 15, og den eksisterende gylletank 2, bygning 14.

Der etableres en overdækket gyllelagune på 7.000 m³, bygning 15, nord for de 2 eksisterende gylletanke, bygning 13 og 14.

Der etableres en 950 t kornsilo, som placeres umiddelbart syd for de 2 eksisterende kornsiloer. Kornsiloen bliver ca. 12 meter høj og fremstår i gråt stål. De 2 eksisterende kornsiloer er begge 700 tons, 12 m høje og udført i gråt stål.

7.4 Drift

Stalde

	Anvendelse	Stipladser	Staldtype
Bygning nr. 5	Ny drægtighedsstald	730	Løsgående søer med delvist spaltegulv
Bygning nr. 5	Ny løbestald	150	Individuel opstaldning med delvist spaltegulv
Bygning nr. 6	Eks. farestald forlænges med tilbygning	227	Kassestier med delvist spaltegulv
Bygning nr. 7	Eks. farestald	220	Kassestier med delvist spaltegulv
Bygning nr. 11	Kontrolstald	273	Individuel opstaldning med delvist spaltegulv
I alt		1600	

Bygning 6: I nudrift anvendes den både som farestald og løbe-drægtighedsstald. I ansøgt drift forlænges stalden med ca. 13 m mod øst svarende til 285 m². Hele stalden indrettes med kassestier og delvist spaltegulv.

Bygning 7: I nudrift er der et farestaldsafsnit med delvist spaltegulv og løbe-drægtighedsstald med fuldspaltegulv. I ansøgt drift er hele stalden farestald med delvist spaltegulv.

Ventilation

I de nye og eksisterende stalde er der undertryksventilation (loftventiler og vægventiler) med multistepfunktion.

Husdyrholdets lugtpåvirkning er beregnet på www.husdyrgodkendelse.dk efter den nye beregningsmodel, se senere afsnit om lugt.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at staldventilatorer efterses, hver gang der indsættes et nyt hold dyr.

Rengøring

Der foretages rengøring af stalde én gang om ugen. De tomme stier spules med højtryksrensere efter, at de har været sat i blød, hvorved vandforbruget reduceres.

Foder og fodersystem

Kornet opbevares i nudrift i 2 amerikanersiloer på hver 700 tons. Der ansøges om endnu 1 stk. amerikanersilo på 900 tons til hvede, se figur 2. De eksisterende siloer vil i ansøgt drift blive anvendt til byg. Der opsættes 1 stk. 30 tons udendørs silo til sojaskrå.

I foderladen opsættes 3 stk. 20 tons siloer til kornprodukter, 1 stk. 6 tons udtagersilo til sojaskrå, 1 stk. 8 tons fedttank samt 3 stk. 3 tons mineralsiloer.

Der anvendes vådfodring på hele ejendommen. I foderladen vil der i forbindelse med vådfoderanlægget være 2 stk. 8.000 liters blandetanke og 2 stk. 6.000 liters vandtanke.

Foderet til smågrisene i farestalden blandes på ansøgers anden ejendom, Remmerstrandvej 9 og fragtes til Brunsgårdvej 10B.

Der anvendes fasefodring i form af tre forskellige foderblandinger ved de drægtige søer i farestaldene.

Ansøger oplyser, at der tilsættes fytase til foderet. Enzymets funktion er at sikre en forbedret optagelse af fosfor hos svinene, og der udskilles derfor mindre fosfor i gyllen.

Lemvig Kommune anser tilsætning af fytase til foderet som BAT, idet optagelsen af fosfor hos svin herved øges. Der er stillet vilkår herom.

Forbrug af vand og energi

Det anslåede årlige forbrug af vand og energi fremgår af Tabel 4. Der opbevares ingen dieselolie eller dieselolietanke på ejendommen, da al markdrift foretages fra ansøgers anden ejendom beliggende Remmerstrandvej 1.

Tabel 4: Virksomhedens årlige forbrug af olie, el og vand.

Produkt	Nudrift (2006)	Ansøgt drift
Dieselolie	-	-
Fyringsolie	18.000 L	< 18.000 L
El	213.000 kWh	Ca. 380.000 kWh
Vand	7.674 m ³	Ca. 9000 m ³

Energiforbrug

Der anvendes hovedsageligt elektricitet i forbindelse med fodertransporter, foderblanding, ventilation, opvarmning belysning, gyllepumpning og gylleomrøring herunder forsuring og separation. Det årlige elforbrug er i nudrift (2006) aflæst til 213.000 kWh. Energiforbruget forventes øget ved besætningsudvidelsen i ansøgt drift. Det forventede elforbrug er i ansøgt drift 344.000 kWh beregnet efter normtal fra EnergiMidt + 3 kWh/m³ gylle (10.310 m³) ved forsuring. Elforbruget forøges, da der vil være et større elforbrug til foderblanding og ventilation forbundet med udvidelsen samt som følge af etableringen af gylleforsuringsanlægget. Ved forsuringprocessen anvendes der energi til omrøring og pumpning af gylle rundt i kanalerne. Ved separationsprocessen anvendes, afhængigt af anlægget, energi til neddeling, pumpning, omrøring og dekantering.

Forbruget af fyringsolie i nudrift (2006) er 18.000 L. Forbruget forventes at blive reduceret i ansøgt drift, idet ansøger overvejer at etablere et intelligent varmesystem i farestaldene, hvilket i så fald vil betyde, at der skal benyttes en mindre mængde fyringsolie til opvarmning af gulve i staldene.

Energibesparende foranstaltninger

Intelligente varmesystemer reagerer i forhold til dyrenes aktivitetsniveau, hvilket sikrer et lavt energiforbrug i staldene. Der er lys i farestaldene og i

drægtighedsstaldene efter behov i tidsrummet 7 – 21. Der anvendes energisparepærer og lyssensorer overalt på ejendommen.

I staldene er der installeret undertryksventilation med multistepfunktion, som reducerer energiforbruget betragteligt.

Olietanke

Der findes en overjordisk olietank på 2.500 liter fra 1992 på ejendommen. Tanken står i nudrift placeret udendørs mellem de eksisterende farestalde på fast gulv. I ansøgt drift placeres fyringsolietanken på fast gulv uden afløb i nyt teknikrum.

Stuehuset opvarmes også med fyringsolie. Der haves en overjordisk tank på 1.200 liter fra 1984, som er placeret i garagen på fast gulv uden afløb.

Der stilles vilkår om, at olietanken på 2.500 liter skal placeres i det nye teknikrum på fast gulv uden afløb. Lemvig Kommune skal informeres 4 uger inden etablering af nye olietanke.

Lemvig Kommune vurderer med de stillede vilkår, at de generelle regler for etablering og drift af olietanke er tilstrækkelig til at sikre mod forurening.

Vandforbrug

Ejendommen forsynes af vand fra offentligt vandværk. Vandet benyttes primært til drikkevand, vådfodring og rengøring.

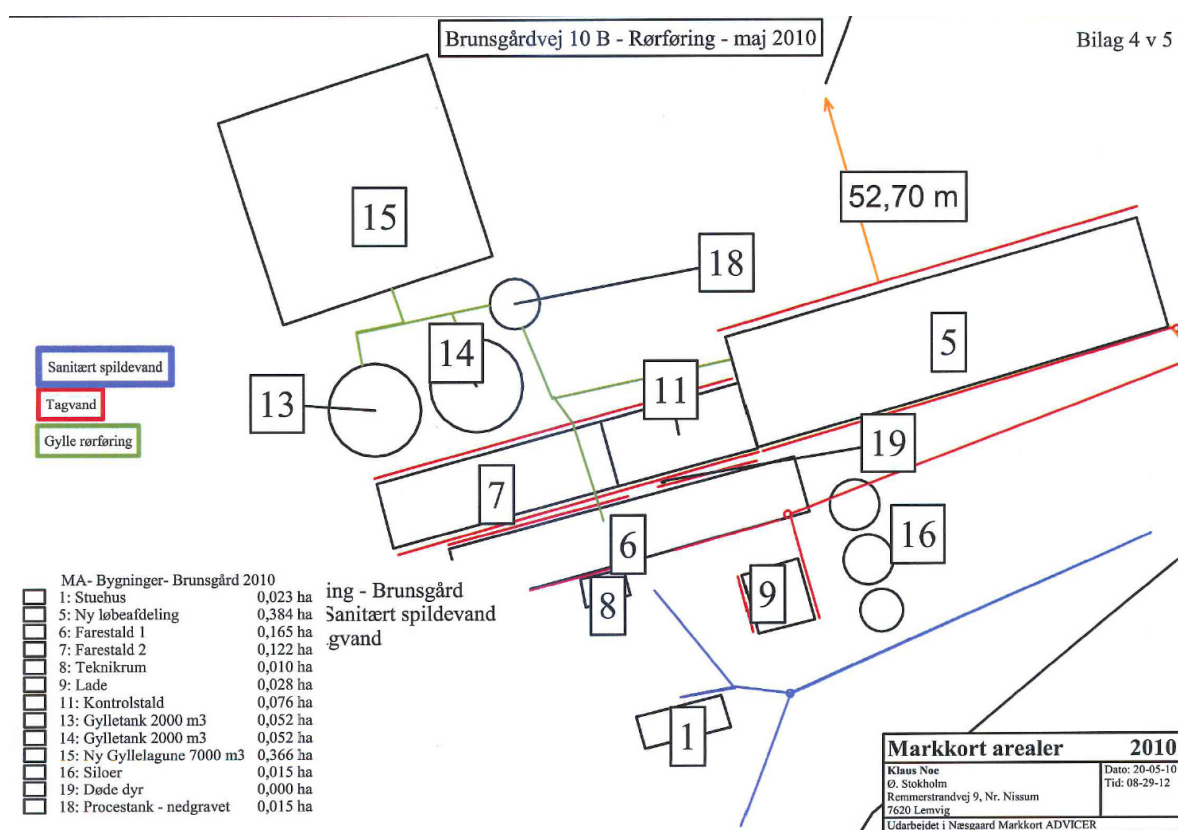
Bedriftens totale årlige vandforbrug inkl. husholdningsforbruget er i nudrift (2006) 7.674 m³. Heraf er 357 m³ vaskevand og 5.492 m³ drikkevand til dyrene beregnet ud fra normtal. I ansøgt drift forventes vandforbruget til driften, at stige til i alt cirka 9.000 m³ beregnet efter normtal. Heraf 544 m³ til vaskevand og 8.400 m³ drikkevand til dyrene.

Vandbesparende foranstaltninger

De tomme stier sættes i blød, hvorefter stierne rengøres med højtryksrensere. Vandforbruget reduceres ved denne metode. For at undgå stort drikkevandsspild er vandventilerne placeret over fodertruget. Ved smågrisene er der drikkekopper, som minimerer drikkevandsspildet.

Spildevand og overfladevand

Oversigt over rørforinger mv. på ejendommen ses på Figur 3.

Figur 3: Afledning af tagvand, spildevand og gylle på ejendommen.

Vaskevand og vandspild fra stalde opsamles i gyllekanaler og ledes til procestanken, bygning 18, på 600 m³. Procestanken er opdelt i 2 stk. 300 m³ tanke. I den ene 300 m³ tank forsures den fra gyllekanalerne opsamlede gylle, hvorefter en del pumpes tilbage til gyllekanalerne, mens den anden del pumpes over i den anden 300 m³ tank. Herfra pumpes den forsurede gylle videre til opbevaring i en gylletank/gyllelagune

Ejendommens gyllebeholdere er overdækkede, og gyllelagunen er en lukket beholder, hvorfor der ikke tilføres regnvand direkte i beholderne. Der er ingen udendørs befæstede arealer med opsamling til lagertanke. Mængden af vaskevand og vandspild fra staldene, som øges fra 357 m³ til 621 m³ i ansøgt drift, er medtaget i kapacitetsberegningen.

Overfladevand fra tagrender og nedløbsriste føres via lukkede rør til dræn øst for ejendommen, der via Karbæk ledes ud i Nissum Bredning.

Sanitært spildevand fra stalde og stuehus føres til septiktank, der er placeret øst for stuehuset. Det rensede spildevand ledes herefter til dræn øst for ejendommen, der via Karbæk ledes ud i Nissum Bredning. Mængden af sanitært spildevand forventes ikke ændret væsentligt i ansøgt drift.

Lemvig Kommune stiller vilkår om at ejeren af husdyrbruget skal indsende fyldestgørende ansøgning om tilladelse til udledning af spildevand/overfladevand senest 2 måneder efter godkendelsen er meddelt.

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier, så der kan ske forurening af vandløb via dræn. Der er vilkår herom.

Driftsforstyrrelser eller uheld

Gylleudslip

For at forebygge udslip af gylle foregår gyllepumpning fra lagertanke/lagune under opsyn og udelukkende vha. sugekran, der automatisk stopper, når tanken på vognen er fuld (selvlæssende vogn).

I forbindelse med forsøringsanlægget installeres der niveaufølere i alle tanke, hvorved risikoen for spild minimeres.

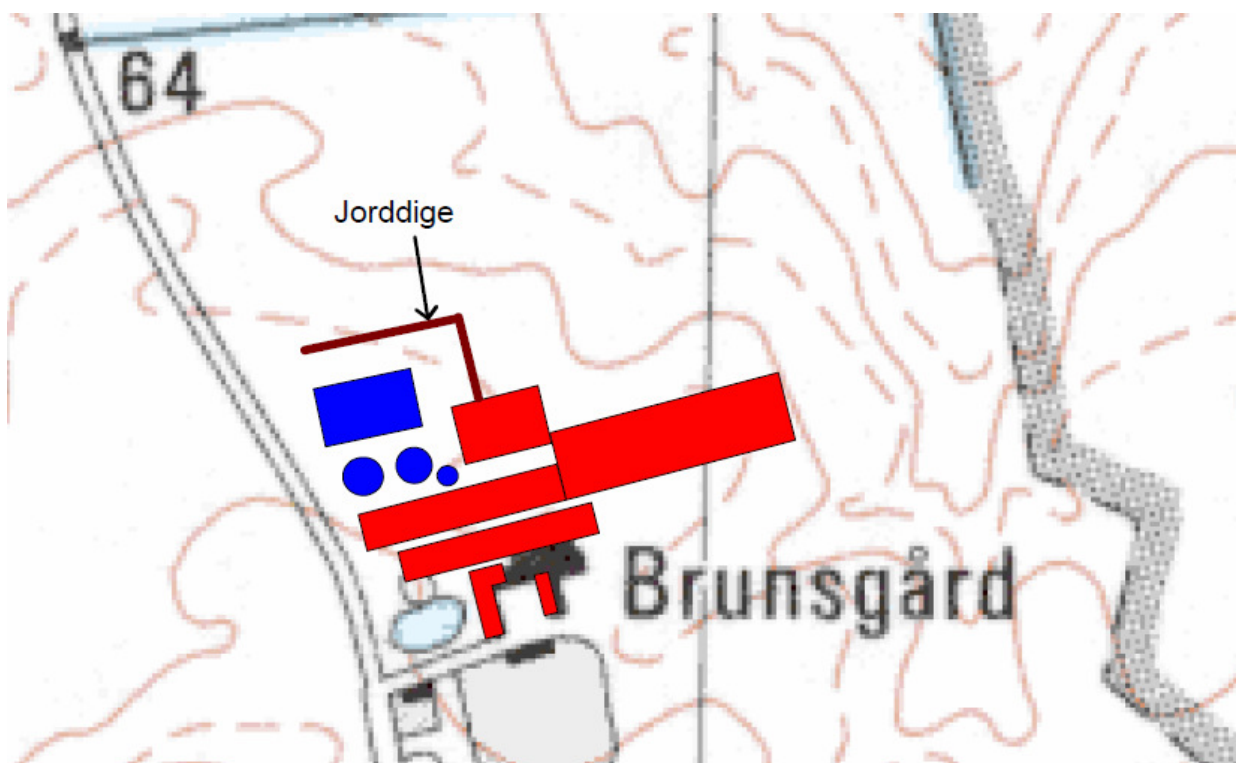
I tilfælde af gylleudslip fra beholdere eller lagune vil gyllen spredes i retning af slugten mod nordøst, hvor det B0-målsatte vandløb (vandløb uden fiskevandsinteresse) Karbæk slynger sig gennem landskabet. Ansøger planlægger at etablere en jordvold i lavningen langs bækken ud fra overskudsjord fra byggeriet. Jordvolden vil kunne dæmme op for gylleudslip, hvor undsluppet gylle så kan opsuges med slamsuger.

For at sikre mindst mulig spredning af gylle ved evt. udslip, stiller Lemvig Kommune vilkår om, at jordvolden skal etableres umiddelbart nord og øst for gyllelagunen, således at omgivelserne ikke påføres væsentlig forurening i tilfælde af uheld. Jordvolden skal kunne tilbageholde rumfanget af halvdelen af den ene gyllebeholder (den del over jorden) dvs. 1.000 m³, idet risikoen for lækage vurderes at være større for gyllebeholderne i forhold til lagunen. Jordvoldens placering er skitseret på Figur 4.

Ansøger oplyser, at Falck kontaktes ved akut udslip eller maskinstation for opsugning. Der er adgang til en teleskoplæsser og rendegraver hos naboer.

Der er stillet vilkår om, at såfremt der sker uheld med væsentlige udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112. Indsats i øvrigt skal ske jf. husdyrbrugets beredskabsplan, der indeholder beskrivelser af foranstaltninger i forbindelse med henholdsvis brand, strømsvigt og gylleudslip. Denne er vedlagt som bilag 1.

Figur 4: Skitse for placering af jordvold ved anlægget.

Olieudslip

Ansøger oplyser, at fyringsolietanken på 2.500 m³ er forholdsvis ny typegodkendt, hvorfor risikoen for lækage herfra er lille. Olieudslip forebygges ved at olietanken i ansøgt drift flyttes ind i teknikrummet, hvor der er fast gulv uden afløb i nærheden. I porten er der en kant, som forhindrer evt. oliespild i at strømme direkte ud af bygningen.

Der håndteres ikke øvrige kemikalier på ejendommen.

Der stilles vilkår om, at olietanken på 2.500 liter skal placeres i det nye teknikrum på fast gulv uden afløb, således at der ikke er direkte risiko for forurening ved uheld.

Strømsvigt

I tilfælde af strømsvigt er ejendommens elektriske system forberedt til tilslutning af nødgenerator. Ansøger har et nødstrømsanlæg i fællesskab med nabo.

Syreudslip

Der etableres en syretank til opbevaring af svovlsyre i forbindelse med forsyningsanlægget. Der er risiko for syreudslip og efterfølgende forurening ved lækage på syretanken.

For at forhindre udslip af svovlsyre stilles der vilkår om, at syretanken skal være dobbeltskroget, og forsyningsanlægget med tilhørende syretank skal placeres på støbt bund med mulighed for opsamling af minimum den mængde syre, som syretanken kan indeholde.

Lemvig Kommune har stillet vilkår om indretning og drift, så konsekvenser af eventuelle uheld eller driftsforstyrrelser forhindres eller eventuelt begrænses. Der er endvidere udarbejdet beredskabsplan for ejendommen.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til, at modvirke forureninger forårsaget af drift, driftsforstyrrelser og uheld.

7.5 Gødningsproduktion og håndtering

Produktion af husdyrgødning

Der produceres overvejende flydende husdyrgødning (gylle) på bedriften. I den ny løbestald anvendes en mindre mængde halm/dybstrøelse af hensyn til dyrenes trivsel.

Produktionen af gylle ved fuld produktionsstørrelse er oplyst i bilag til ansøgningen og fremgår af nedenstående Tabel 5.

Tabel 5: Beregnet produktion af gylle.

Type	Antal	Norm prod. pr. dyr	Produktion
Søer med smågrise	1600	5,57 t	8.912 t
Vand fra rengøring			545 t
Vandspild			76 t
Total årlig mængde gylle			9.533 t

Opbevaring af gylle

På ejendommen findes to gyllebeholdere begge på 2.000 m³, som har haft beholderkontrol i 2000. Derudover etableres en gyllelagune på 7.000 m³ samt en procestank på 600 m³, der indgår i gylleforsuringsanlægget. De to gyllebeholdere er siden sidste VVM-screening fra 2005 blevet overdækket med teltdug. Da den nye procestank ligeledes overdækkes og lagunen er en lukket beholder, opsamles der ikke regnvand i lagrene.

Rumfanget af opbevaringslagrene fremgår af Tabel 9. Ud af den samlede opbevaringskapacitet på ejendommen er 1.368 m³ forbeholdt ansøgers anden ejendom på Remmerstrandvej 9, hvorfor denne kapacitet er fratrukket i tabellen.

Tabel 9: Opbevaringskapacitet til rådighed for Brunsgårdvej 10B.

Anlæg	Størrelse
Eksisterende gyllebeholder	2.000 m ³
Eksisterende gyllebeholder	2.000 m ³
Ny procestank	600 m ³
Ny gyllelagune	7.000 m ³
Kapacitet udlånt til Remmerstrandvej 9	-434 m ³
I alt	11.166m³

Den beregnede opbevaringskapacitet er $(11.166 \text{ m}^3/9533 \text{ m}^3) \times 12 \text{ mdr.} = 14,1 \text{ mdr.}$

Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen er der på krav om en kapacitet svarende til minimum 9 måneders gødningsproduktion. Kravet er således overholdt. Der er vilkår om kapacitet svarende til minimum 9 måneders gødningsproduktion.

Gødningshåndtering

Gyllen opbevares i gyllebeholderne og lagunen inden det udsprede på arealerne.

I forbindelse med udbringning af husdyrgødningen pumpes gyllen fra gyllebeholderne vha. sugetårn over i gyllevogne (selvlæssende vogne). Der er ingen faste pumper monteret på beholderne. Gyllen udbringes af maskinstation, og sker ved brug af slæbeslanger og nedfælder.

For at forhindre spild stiller Lemvig Kommune vilkår om anvendelse af sugetårn med overløbssikring i forbindelse med tømning af husdyrbrugets gyllebeholdere/lagune.

Gylleforsuring

Forsuring af gylle er en behandling, der ændre gyllens kemiske egenskaber, så produktets egnethed i forbindelse med efterbehandling eller udbringning forbedres. Den primære grund til at forsuring er interessant, er den kemiske ligevægt mellem ammoniak og ammonium, der ved pH over 9,25 er forskudt, så der primært er ammoniak tilstede, og under pH 9,25 er forskudt, så der primært er ammonium tilstede. Da kun ammoniak kan fordampe, er pH afgørende for, hvor meget kvælstof der fordamper fra stalden og under udbringningen af gyllen. Effekten af forsuringen reducerer ammoniakfordampningen med ca. 68 %.

Til forsuring af gylle er tilsætning af svovlsyre den foretrukne metode. Dette skyldes dels, at svovlsyre er den billigste syre på markedet samt, at den fås koncentreret (96 %). Desuden tilføres gylle svovl, hvilket kan være en fordel, da gyllen så vil kunne anvendes som fuldgødsning. Forbruget af svovlsyre afhænger af, hvilket pH gyllen ønskes justeres til og af gylles sammensætning.

Kort beskrivelse af anlægget

Gyllen udsluses automatisk fra et staldafsnit til en procestank. Her opblandes gyllen med svovlsyre og beluftes, hvorefter en del af gyllen pumpes retur til gyllekanalerne i det pågældende staldafsnit, mens resten pumpes til opbevaringslagrene. I syretanken opbevares svovlsyren og doseringen beregnes. I procestankene tilsættes syren under omrøring og beluftning. I ventilbrønden samles gyllerør til stald, procestank og opbevaringslager. Anlægget styres af en PC og der er konstant overvågning og registrering af pH i procestanken.

Måling af pH

pH-værdien i gyllen skal sænkes fra 7 til ca. 5,5 for at få omdannet ammoniak til ammonium og dermed reduceret fordampningen af

ammoniak fra stalden. Der ligger som oftest en fast serviceaftale med firmaet som leverer forsøringsanlægget vedr. kalibrering af pH-måler.

Driftstimer

Anlægget skal være i drift i 8.760 timer om året, altså døgnet rundt.

Forbrug af hjælpestoffer

Det forventes at der skal bruges ca. 5,5 kg svovlsyre pr. m³ gylle, der skal forsures. Gyllen pumpes ud fra stalden og tilsættes syre i gennemsnit én gang i døgnet. Behandlingen er fastsat ud fra at opretholde pH-værdien på det ønskede niveau mhp. at begrænse antallet af pumpninger og dermed elforbruget.

Almindelig drift af anlægget

Anlægsstyringen er placeret i teknikrum. Derudover kan anlægget fjernovervåges fra en PC placeret på staldkontoret og fra stuehuset. Tidsforbrug ved almindelig drift skønnes til at være ca. 1 time pr. uge incl. opsyn med teknik i servicebrønden. Ved almindelig drift bruges der ca. 5 min. pr. dag til check af processer på PC styringen. Det vurderes, at der samtidigt spares ca. ½ time pr. uge, idet udslusningen af gylle sker automatisk.

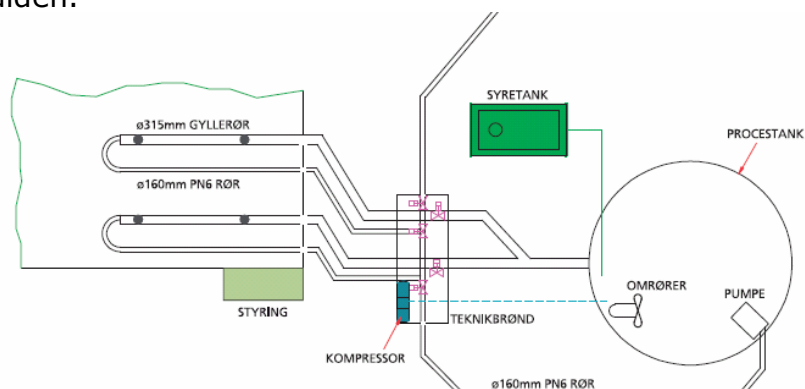
Svovlsyre, der benyttes til forsuring af gylle, oplagres i en dobbeltskrogede tank ved den nye løbestald. Der skal etableres grav omkring svovlsyretanken. Graven vil kunne indeholde hele tankens indhold i tilfælde af udslip fra syretankene. Ved mindre udslip af svovlsyre opsuges syren med savsmuld, som efterfølgende hældes i gyllebeholderen. Ved større udslip pumpes syren til gyllebeholderen.

Arbejdssikkerhed

Leverandørbrugsanvisning og arbejdspladsbrugsanvisning til anlægget foreligger. Adgangen til anlægget er sikret og der er sørget for en ekstra sikring af procestanken, hvor der er sat lås på lågen til tanken.

Erfaringer vedr. staldklima

Arbejdsmiljøet i stalden opleves som forbedret som følge af den lavere ammoniakkoncentration i luften. Det må alt andet lige forventes at dette ligeledes har en positiv effekt for svinene. Af andre positive effekter kan det konstateres at mængden af støv i stalden er lav og at der ikke er fluer i stalden.

Figur 5: Tegning over forsøringsanlæg

Lemvig Kommune har stillet vilkår til etablering af grav til opsamling af svovlsyre i tilfælde af utæt syretank. Der er endvidere stillet vilkår om at anlægget skal være i drift hele tiden og måling af pH.

8. Forurening og gener fra husdyrbrugets anlæg

8.1 Ammoniak

Ammoniakemission:

Ansøgningen er modtaget hos Lemvig Kommune i 2009, hvorfor etableringer, udvidelser og ændringer af stalde og lagre er omfattet af et generelt ammoniakreduktionskrav på 25 %.

Kravet om 25 % reduktion af ammoniakemissionen fra udvidelser og ændringer er bl.a. opfyldt ved, at staldsystemet i farestaldene er kassestier med delvist spaltegulv, BAT-byggeblad 106.02-51, som er det bedste staldsystem i forhold til ammoniakfordampning i farestalde. Dette staldsystem reducerer ammoniakfordampningen med ca. 50 % i forhold til referencesystemet.

Kravet opfyldes endvidere ved etablering af et anlæg til forsuring af husdyrgødningen fra alle stalde. I ansøgningsskemaet er det indtastet, at ammoniakfordampningen reduceres med 68 % ved den valgte teknologi. Der findes pt. ikke et BAT-byggeblad, som omhandler syrebehandling af gylle i sostalde. Jf. BAT-byggeblad: Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde, 1. udgave, vil der kunne opnås en ammoniakreduktion på netop 68 % ved delvist spaltegulv, hvor andelen af fast gulv udgør 25-49 %. Lemvig Kommune vurderer, at der i sostaldene på ejendommen vil kunne opnås en tilsvarende ammoniak effekt, hvorfor den ansøgte ammoniak effekt godkendes. Med henblik på at sikre, at der opnås 68 % ammoniakreduktion som angivet i ansøgningssystemet er der stillet vilkår om at:

- gylleforsuringen skal udføres i overensstemmelse med ovennævnte BAT-blad eller nyere udgave
- forsuringsanlægget skal være i drift året rundt (8.760 timer/år).
- gyllens pH skal registreres løbende vha. datalogning. Gyllens pH-værdi i procestanken inden hver behandling skal i gennemsnit ligge på maksimalt pH 6,0 på månedsbasis.

Der er siden sidste VVM-redegørelse fra 2005 etableret fast overdækning på de eksisterende gyllebeholdere. I forbindelse med udvidelsen etableres der fast overdækning på den nye procestank. Derudover er den ansøgte gyllelagune en lukket beholder.

Ifølge ansøgningssystemet reduceres ammoniakfordampningen fra overdækkede lagre med 50 % i forhold til naturligt flydelag. Da al gyllen samtidig er forsuret reduceres ammoniakfordampningen med yderligere 50 %, således at der samlet set er 0,5 % tab af total-N i gyllen fra lagrene.

I www.husdyrgodkendelse.dk er der beregnet en samlet ammoniakemission fra anlægget på 1.726,88 kg N/år. Der er beregnet en meremission af ammoniak fra anlægget på -1.913,18 kg N/år.

Lemvig Kommune har stillet vilkår om, at teltoverdækningen på gyllebeholderne skal vedligeholdes, således de er tætte og forhindrer ammoniakfordampning i overensstemmelse med godkendelsens forudsætning.

Ammoniakpåvirkning af sårbare naturtyper

I Ringkøbing Amts regionplan 2005 er beskyttede naturområder målsat i tre kategorier A, B og C. A-målsatte er de særligt værdifulde og C-målsatte er de mindre værdifulde med udviklingspotentiale.

I kategoriseringen indgår blandt andet forekomster af plantearter som en indikation af naturkvalitet, naturarealets størrelse og struktur samt Natura2000-udpegninger og fredninger.

§ 7 områder

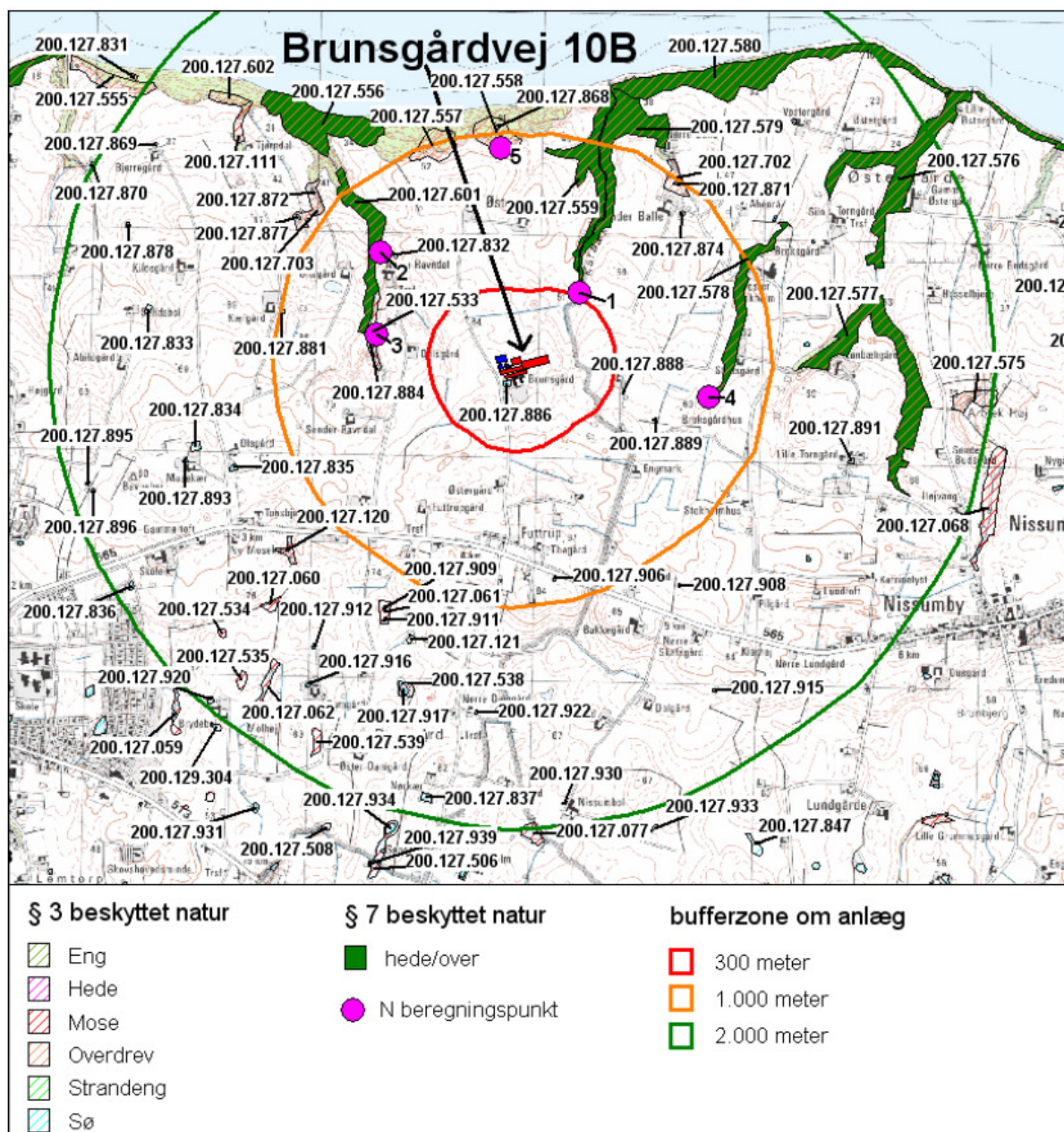
Nærmeste overdrev beskyttet af § 7 i Husdyrloven er beliggende ca. 325 meter nordøst for den nye drægtighedsstald. Inden for 1.000 m er beliggende i alt 4 overdrev beskyttet af § 7. Dvs. at anlægget er beliggende i bufferzone II til naturområder, der jf. husdyrloven er udpeget som særlig ammoniakfølsomme. Ammoniakemissionen må derved ikke overstige de efter nærmere regler fastsatte afskæringskriterier på hhv. 0,7, 0,5 og 0,3 kg N/ha.

Indenfor 2.000 m fra anlægget findes i alt 8 overdrev, som er beskyttet efter § 7 i husdyrloven. De § 7 beskyttede overdrev fremgår af Tabel 10 og Figur 5.

Tabel 10: § 7 beskyttet natur indenfor 2.000 m fra anlægget.

ID nr.	Naturpunkt nr.	Type	Målsætning	Afstand	Merdepositionsberegning kg N/ha	Samlet N deposition Kg N/ha
200.127.601	2	Overdrev	B/C	Ca. 700 m V	-0,2	0,06
200.127.559	1	Overdrev	A	Ca. 310 m NNØ	-0,5	0,73
200.127.579	1	Overdrev	A	Ca. 310 m NNØ	-0,5	0,73
200.127.578	4	Overdrev	C	Ca. 720 m Ø	-0,3	0,10
200.127.556		Overdrev	B	Ca. 1.100 m NV	-	-
200.127.580		Overdrev	B	Ca. 1.230 m NNØ	-	-
200.127.576		Overdrev	B	Ca. 1.450 m NØ	-	-
200.127.577		Overdrev	C	Ca. 1.110 m Ø	-	-
200,127,533	3	Mose	C	Ca 500 m V	-0,3	0,11
200,127,558	5	Overdrev	B	Ca. 900 m N	-0,1	0,05

Figur 5: Beskyttet natur omkring anlægget og beregningspunkter mht. N-deposition.

Overdrevet med ID nr. 200.127.601 er besigtiget i 2004. Den nordlige del af overdrevet var dækket af et meget tæt tjørnekrat. Derudover blev der bl.a. fundet alm. rajgræs, alm. kamgræs, mosebunke, trævlekrone, stor nælde, alm. brombær, gul snerre, blåhat, alm. røllike, havtorn, fløjlsgræs, gul kløver, hvidtjorn slægten og hunde rose. I den nordlige del på et mere fugtigt område er der desuden fundet plettet gøgeurt.

Overdrevene med ID nr. 200.127.559 og 200.127.579 ligger på nogle skrænter på begge sider af et vandløb. Besigtigelsesdata fra de to overdrev er samlet under ét. I 2004 er bl.a. fundet hedelyng, alm. rapgræs, storblomstret kodriver, alm. star, lyng-snerre, læge-ærenpris bølget bunke, eng kabbeleje, mose-bunke, blågrøn star, blågrå siv, rød svingel, lancet vejbred, håret star, alm. pimpinelle, trævlekrone, kærhøgeskæg, alm. rajgræs, blåhat, purpur gøgeurt, liden klokke, alm.

kamgræs, angelik, sylt star og vandmynte. I 2005 er der fundet skovfirben.

Overdrevet med ID nr. 200.127.556 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet alm. hundegræs, havtorn, draphavre, hundrose, hvidtjørn slægten, ægte brombær, dag-pragtstjerne og bjørneklo slægten.

Overdrevet med ID nr. 200.127.578 er besigtiget i 2004, hvor det blev græsset. Der blev bl.a. er fundet kruset skræppe, lysesiv, kær tidsel, stor nælde, rød svingel, mosebunke og alm. hundegræs.

Overdrevet med ID nr. 200.127.576 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet alm. hundegræs, rød-kløver, vellugtende gulaks, knopurt slægten, alm. kamgræs, liden klokke, havtorn, rødknæ, eng-rottehale, blågrå siv, kløftet storkenæb, lancet vejbred, fløjlgræs og hundrose.

Overdrevet med ID nr. 200.127.580 er besigtiget i 1993, hvor der bl.a. er fundet havtorn, tagrør, kær-trehage, glanskapslet siv, storblomstret kodriver og følfod.

Overdrevet med ID nr. 200.127.577 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet hvidtjørn, alm. hylde, pileslægten, rødknæ, prikbladet perikon, vellugtende gulaks, lancet vejbred, håret star, alm. kongepen, blåhat, alm. kamgræs, læge-ærenpris, mose-bølle, trævlekrone og bølgelbunke.

Overdrevene kan karakteriseres som sure overdrev, der har en tålegrænse på 10 – 20 kg N/ha. Baggrundsbelastningen for Lemvig Kommune er på 15,8 kg N/ha.

Der er foretaget ammoniakdepositionsregninger til de 3 nærmeste § 7 beskyttede overdrev. Beregningspunkterne er valgt, så de dækker forskellige retninger fra anlægget (se figur 5), idet det antages at ammoniakdepositionen falder som funktion af afstanden til anlægget.

Da der i ansøgt drift ikke er nogen meremission, men et fald i den samlede emission i forhold til nudriften, vil der være en mindre deposition på overdrevene i forhold til nudriften.

Den største samlede N-deposition er på 0,73 kg N/ha ca. 310 m mod NØ og den mindste er på 0,5 kg N/ha, ca. 900 m i nordlig retning.

Idet der ikke er nogen meremission fra anlægget, er afskæringskriteriet overholdt uanset antallet af øvrige husdyrbrug større end 75 DE inden for bufferzone II omkring overdrevene.

Det er Lemvig Kommunes vurdering, at idet det ansøgte projekt medfører et fald i ammoniakdepositionen, vil udvidelsen ikke medføre en negativ påvirkning af de § 7 beskyttede overdrev. Lemvig Kommune vurderer derfor, at der ikke er grund til at fravige det generelle beskyttelsesniveau.

§ 3 områder

Indenfor 2.000 m fra anlægget er registreret 11 moser, 15 overdrev og 39 søer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Der er foretaget ammoniakdepositionsregninger til 5 A- og B-målsatte naturområder, se Tabel 11 og Figur 5.

Tabel 11: § 3 beskyttet terrestrisk natur indenfor 2.000 m fra anlægget.

ID nr.	Type	Målsætning	Afstand	§ 7	Mer-depositionsberegning kg N/ha	Samlet N deposition kg N/ha
200.127.555	Overdrev	B	Ca. 1940 m NV	-		
200.127.602	Overdrev	B	Ca. 1600 m NV	-		
200.127.573	Overdrev	B	Ca. 1490 m NV	-		
200.127.556	Overdrev	B	Ca. 1170 m NV	§7		
200.127.601	Overdrev	B/C	Ca. 700 m V	§7	-0,2	0,06
200.127.703	Overdrev	B	Ca. 1030 m NV	-		
200.127.557	Overdrev	B	Ca. 910 m N	-		
200.127.558	Overdrev	B	Ca. 900 m N	-	-0,1	0,05
200.127.559	Overdrev	A	Ca. 310 m NNØ	§7	-0,5	0,73
200.127.579	Overdrev	A	Ca. 310 m NNØ	§7	-0,5	0,73
200.127.702	Overdrev	C	Ca. 920 m NØ	-		
200.127.580	Overdrev	B	Ca. 1220 m NØ	§7		
200.127.578	Overdrev	C	Ca. 720 m Ø	§7	-0,3	0,10
200.127.576	Overdrev	B	Ca. 1480 m Ø	§7		
200.127.577	Overdrev	C	Ca. 1100 m Ø	§7		
200.127.575	Overdrev	C	Ca. 1820 m Ø	-		
200.127.111	Mose	B	Ca. 1490 m NV	-		
200.127.533	Mose	C	Ca. 500 m V	-	-0,3	0,11
200.127.061	Mose	C	Ca. 1120 m S	-		
200.127.121	Mose	C	Ca. 1190 m S	-		
200.127.538	Mose	C	Ca. 1410 m S	-		
200.127.120	Mose	C	Ca. 1210 m SV	-		
200.127.060	Mose	C	Ca. 1410 m SV	-		
200.127.534	Mose	-	Ca. 1700 m SV	-		
200.127.062	Mose	C	Ca. 1630 m SV	-		
200.127.535	Mose	-	Ca. 1760 m SV	-		
200.127.539	Mose	-	Ca. 1780 m S	-		

Søer

Inden for 2.000 meter fra anlægget er der registreret 39 mindre søer beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Der er ingen af søerne, som er målsatte i Regionplanen 2005.

I flere af søerne indenfor 2.000 m fra anlægget er der i forbindelse med Ringkøbings Amts padderegistrering i 2004 fundet lille vandsalamander og butsnudet frø.

Moser

Inden for 2.000 meter fra anlægget er der registreret 1 B målsat mose og 7 C målsatte moser beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. 3 af moserne er ikke målsatte.

Mosen med ID nr. 200.127.533 er næringsstofpåvirket med arter som lodden dueurt, stor nælde og mosebunke (Naturdata 2004).

Overdrev

Overdrevet med ID nr. 200.127.555 er beliggende på en nordvendt leret kystskrænt. Ved besigtigelse i 2003 blev der bl.a. fundet storblomstret kodriver.

Overdrevet med ID nr. 200.127.703 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet lysesiv, rødkløver, alm. hundegræs, engriflet hvidtjørn, kær tidsel, bjørneklo slægten, alm. rapgræs, havtorn og pileslægten.

Overdrevet med ID nr. 200.127.575 er besigtiget i 2004, hvor der bl.a. er fundet alm. kamgræs, hedelyng, alm. mælkeurt, bølge bunke, alm. pimpinelle, tormentil, blåmunke, lancet vejbred, vellugtende gulaks, stor nælde, fløjlsgræs og alm. mjødukt.

Strandenge, ferske enge og heder

Der er ingen registrerede strandenge, ferske enge eller heder indenfor 2.000 m fra ejendommen.

Vandløb

Inden for ca. 1.000 meter fra anlægget er der 2 beskyttede vandløb med tilløb, som er B1-målsatte, vandløb uden fiskevandsinteresse. Ca. 110 m nordøst for anlægget løber Karbæk og ca. 490 m vest – nord løber Gilsgård Bæk.

Ammoniak depositionsregninger

Der er foretaget ammoniakdepositionsregninger til 5 punkter beliggende i afstanden 300 – 930 m fra anlægget og i forskellige retninger. De 3 beregninger er udført til § 7 beskyttede overdrev og de 2 andre til nærmeste § 3 beskyttet natur.

Den samlede N-deposition på mosen med ID nr. 200.127.533 er på 0,32 kg N/ha. På overdrevet med ID nr. 200.127.558 sker en samlet N-deposition på 0,16 kg N/ha. Overdrevet med ID nr. 200.127.557 vurderes at få en N-deposition i samme størrelsesorden, idet de to overdrev er beliggende tæt på hinanden.

Det er Lemvig kommunes vurdering, at den samlede N-deposition på mosen og de to overdrev er af så lille en størrelsesorden, at det ikke vil påvirke naturområderne væsentligt.

Idet de resterende § 3 beskyttede naturområder er beliggende længere væk, og derfor modtager en mindre N-deposition, er det Lemvig Kommunes vurdering, at de § 3 beskyttede naturområder ikke vil blive påvirket uacceptabelt.

Der er Lemvig Kommunes vurdering, at søerne og vandløbene ikke er ammoniakfølsomme, og da der samtidig ikke er nogen meremission forbundet med udvidelsen, vil de derfor ikke blive påvirket uacceptabelt.

Der stilles derfor ingen vilkår.

8.2 Natura 2000 og Habitatdirektivets bilag IV arter

Natura 2000 og habitat naturtyper - Limfjorden

Anlægget og udbringningsarealerne er beliggende udenfor Natura 2000 områder. Nærmeste Natura 2000 område er habitatområde nr. 28 – Agger Tange, Nissum Bredning, Skibsted Fjord og Agerø samt fuglebeskyttelsesområde nr. 28 – Nissum Bredning. Natura 2000 området er beliggende ca. 1,1 km nord for anlægget.

Habitatområder udpeges for at beskytte og bevare bestemte naturtyper og arter af dyr og planter, som er af betydning for EU.

EF-fuglebeskyttelsesområder er områder, der har til formål at beskytte og forbedre levevilkårene for de vilde fuglearter i EU.

Udpegningsgrundlaget for habitatområde nr. 28 er stavsild, stor vandsalamander, odder, spættet sæl, blank seglmos, gul stenbræk, sandbanker med lavvandet vedvarende dække af havvand, mudder- og sandflader blottet ved ebbe, kystlaguner og strandsøer, større lavvandede bugter og vige, rev, enårig vegetation på stenede strande, vegetation af kveller eller andre enårige strandplanter, der koloniserer mudder og sand, strandenge, forstrand og begyndende klitdannelser, hvide klitter og vandremiler, stabile kystklitter med urteagtig vegetation (grå klit og grønsværklit), kystklitter med dværgbuskvegetation (klithede), kystklitter med havtorn, kystklitter med gråris, fugtige klitlavninger, næringsrige søer og vandhuller med flydeplanter eller store vandaks, vandløb med vandplanter, tørre dværgbusksamfund (heder), overdrev og krat på mere eller mindre kalkholdig bund (vigtige orkidélokalteter), artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund, hængesæk og andre kær-samfund dannet flydende i vand, kilder og væld med kalkholdig (hårdt) vand og rigkær.

Kystlaguner og strandsøer, stabile kystklitter med urteagtig vegetation, kystklitter med dværgbuskvegetation, artsrige overdrev eller græsheder på mere eller mindre sur bund og kilder og væld med kalkholdig (hårdt) vand er prioriterede naturtyper.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 28 er hvinand og toppet skallesluger.

Trusselvurderingen for både hvinand og toppet skallesluger er gunstig.

Natura 2000-området har en kystlinie mod Limfjorden på ca. 80 km. Strandenge og strandoverdrev dominerer området sammen med de store lavvandede fjordområder i Nissum Bredning, området omkring Agerø og Skibsted Fjord. Strandengene varierer mellem smalle bræmmer langs fjorden og større sammenhængende strandengsarealer med alle strandengenes karakteristika (zoner og lo-systemer), Langs skræntfoden og i Dover Kil området findes områdets kildevæld, hængesække og rigkær, mens områdets klityper findes på Agger Tange.

Næringsstofbelastning fra luften udgør især en trussel mod forekomsterne af sure overdrev, tørre heder, klitheder, grå/grønne klitheder, idet tålegrænsen er markant overskredet for de fleste arealers vedkommende. Dette gælder i mindre grad for kalkoverdrev, rigkær og kildevæld. Arterne Gul Stenbræk og Blank Seglmos vil også være truet som følge af de negative effekter på artens levesteder i form af tilgroning af kildevæld og

rigkær. Ligeledes er store dele af de marine naturtyper i Limfjorden fortsat truet af for store tilførsler af næringsstof. Dette betyder igen, at fødegrundlaget for de fugle, der er tilknyttet især ålegræsbestandene er truet.

Jf. Basisanalysen for Natura 2000 områder viser overslagsberegninger at kvælstofnedfaldet på størsteparten af naturområderne i Natura 2000 området ligger mellem 10 og 20 kg N/ha/år alt efter husdyrtæthed og naturområdernes overfladeruhed.

Afstanden fra anlægget til nærmeste habitat naturtype er ca. 7,7 km mod sydøst til et rigkær – nr. 7230, der er beliggende udenfor Natura 2000 område. Habitatnaturtypen rigkær kan være ammoniakfølsomme, og har en tålegrænse mellem 15 - 25 kg N/ha/år.

Idet der ikke er nogen meremission fra anlægget forbundet med udvidelsen, og idet der er så stor afstand til ammoniakfølsom habitatnatur fra anlægget, vurderer Lemvig Kommune, at de generelle krav i husdyrloven er tilstrækkelige til at sikre at, Natura 2000 området som helhed og de habitatnaturtyper, som er en del af udpegningsgrundlaget, ikke bliver påvirket af ammoniakemission fra anlægget.

Bilag IV arter

Dyre- og plantearter omfattet af habitatdirektivets bilag IV er i henhold til direktivet særligt beskyttet, uanset om de forekommer inden for et af de udpegede habitatområder eller udenfor.

En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted ved ejendommen eller på og omkring ejendommens udspretningsarealer. På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser samt kommunens øvrige kendskab vurderes umiddelbart, at der kan være damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, odder, markfirben, spidssnudet frø, strandtudse og stor vandsalamander.

Damflagermus vandflagermus, brunflagermus, troldflagermus og odder er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Arterne er gennemgået enkeltvis nedenfor:

På baggrund af de insektædende **småflagermus'** levevis vurderes projektet ikke at kunne skade disse, da der ikke inddrages eller nedrives bygninger eller fældes træer mv., der kan huse småflagermus.

Odder lever udbredt i Vestjylland. Odderen knytter sig primært til moser, krat, skov eller andre naturområder med et højt naturindhold. Den findes i såvel stillestående som rindende vand, og både i saltvand og ferskvand, især i søer og moser med store rørskovsområder. Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejdet.

Spidssnudet frø kan forekomme i nærområdet vandhuller og fugtige arealer. Spidssnudet frø yngler i mange slags vådområder lige fra ganske små vandhuller til bredden af store søer og fra helt overskyggede

ellesumpe til fuldstændig lysåbne vandhuller. Den største ynglesucces opnår arten i vandhuller uden fisk.

Spidssnudet frø er i høj grad afhængig af, at der nær ynglestederne findes gode levesteder på land. En stor del af spidssnudet frøs yngle- og rasteområder, men langt fra alle, er omfattet af Naturbeskyttelsens § 3. Ødelæggelse og forringelse af yngle- og rasteområder omfatter bl.a. rydning, opfyldning til byggeri, belastning med spildevand, fragmentering pga. veje mm.

Udvidelsen af dyreholdet inddrager ikke arealer i vådområder, og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Strandtudses yngle- og rasteområde vil ofte være vandhuller, enge og strandenge, der er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Gødskning og vandstandssænkning er væsentlige trusler. Hvis levestedet gødes eller tilføres gødningsstoffer udefra, kan vegetationen blive så frodig, at den ikke længere holdes tilstrækkelig kort ved f.eks. græsning. Hvad angår vandstand kan 5-10 cm mere eller mindre være afgørende for, at vandsamlingen udtørres for hurtigt. Det betyder f.eks., at hvis en grøft i nærheden udsættes for hårdhændet oprensning, så grøftens bund uddybes med 5-10 cm, så kan det være nok til at tudserne ikke længere kan gennemføre ynglecycklus.

Udvidelsen af dyreholdet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle og raste områder for strandtudse og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Der er ikke fundet **stor vandsalamander** i nogle af søerne, men flere steder er der fundet lille vandsalamander. Idet områdets søer vurderes at være potentielle levesteder for stor vandsalamander vil deres levevis ligeledes blive beskrevet.

Der er enkeltfund af stor vandsalamander spredt over hele kommunen. Stor vandsalamander forekommer uden tvivl på mange ikke registrerede lokaliteter.

Stor vandsalamander yngler i vandhuller af meget forskellig størrelse. Det er ikke unormalt at finde den i vandhuller på under 100 m². Arten kan findes ynglende i vandhuller under tilgroning, men der skal være sol på næsten hele vandfladen for, at bestanden kan klare sig på længere sigt. Som hovedregel yngler den ikke i vandhuller med hundestejler og andre fisk. Stor vandsalamanders levesteder og rasteområder på land ligger oftest nær vandhullet, hvor der er gode skjulesteder (grene, sten, o.lign.), gerne med store mængder af dødt ved under naturligt henfald. Størstedelen af bestanden opsøger levesteder inden for få hundrede meter fra ynglestederne, men enkelte individer kan vandre op til 1 km.

Næringsberigelse som følge af gødningspåvirkning forringer yngleområderne. Dårlig vandkvalitet som følge af næringsberigelse har en meget markant skadelig virkning på salamandrenes ynglesucces. Derudover kan næringsberigelsen betyde, at vandhullerne hurtigt gror til.

Kommunen vurderer at udvidelsen af dyreholdet ikke har negative konsekvenser for arten.

Markfirben findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter som jernbane- og vejstrækninger, sten- og jorddiger, heder, overdrev, grusgrave, strandenge, kystskrænter og sandede bakkeområder. Markfirbenet yngler på solvendte skrånninger, som er af altafgørende

betydning for den. Ynglesuccesen er betinget af, at æglægningen kan finde sted i varm, løs, veldrænet jord af gruset eller sandet karakter. Udvidelsen af dyreholdet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle og raste områder for markfirben, og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune har ikke yderligere konkret kendskab til registrering af nogle af de nævnte bilag IV arter i og omkring ejendommens anlæg eller andre arter omfattet af habitatdirektivets bilag IV.

På to af overdrevene er der i 2004 registreret purpur gøgeurt og plettet gøgeurt, som begge er fredet. Purpur gøgeurt er desuden optaget på rødlisten som sjælden. Der er desuden registreret butsnudet frø, lille vandsalamander og skovfirben i flere beskyttede søer nær anlægget, og skovfirben på et nærliggende overdrev. Alle danske padder er fredede.

Lemvig Kommune er ikke bekendt med forekomster af andre planter eller dyr omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistor på eller umiddelbart op til husdyrbruget.

Lemvig Kommune vurderer herefter, at virksomhedens drift og udvidelsen af produktionen ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder og muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jf. Bekendtgørelse om udpegnings- og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007. Der stilles derfor ikke yderligere vilkår.

8.3 Lugt

Beregningerne omkring lugtemission er foretaget vha. det elektroniske ansøgningsskema på www.husdyrgodkendelse.dk. Beregningerne følger beskrivelserne i "Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde", udgivet af FMK i 2002; Foreningen af miljømedarbejdere i Kommunerne (benævnt FMK) og Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen: Tilladelse og miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug (benævnt Bilag 5). Ansøgningssystemet anvender i det konkrete tilfælde den model, som giver den længste geneafstand. Det er angivet, hvilken model der på den baggrund er anvendt i Tabel 12.

Tabel 12: Beregnet geneafstand for kvægproduktion.

Område Type	Beregnings model	Ukorri-geret gene-afstand	Korri-geret gene-afstand	Korri-geret gene-afstand, nudrift	Vægtet gennem - snits-afstand	Gene-kriterie overholdt ?
Byzone	Ny, Bilag 5	459,57 m				Ja
Samlet bebyggelse	Ny, Bilag 5	302,65 m				Ja
Enkelt bolig	Ny, Bilag 5	145,33 m				Ja

*Genekriteriet er overholdt, hvis der ingen enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone er indenfor 1,2 gange geneafstanden.

Områder, der påvirkes af lugt fra husdyrbrug er i Bilag 5 til Vejledning fra Skov og Naturstyrelsen inddelt i forskellige områdetyper. I Tabel 13 er vist de enkelte områders kategori og vejledende geneniveau, som afspejler, hvor stor lugtpåvirkning, der kan forventes acceptabel set i forhold til boligens placering. Bolig i samlet bebyggelse i landzone skal tåle større lugtpåvirkning end boliger i byzone.

Tabel 13: Områdetyper.

Kategori	Genekriterium
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde.	5 OU_E/m_3
Samlet bebyggelse i landzone ifølge definitionen fastsat i bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning og ensilage eller område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhverv eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lignende.	7 OU_E/m_3
Etablering, udvidelse eller ændring ved enkeltboliger.	15 OU_E/m_3

Ifølge det beregnede konsekvensområde i Tabel 13 vil lugten muligvis kunne være generende for beboere i beboelseshuse i landzone indenfor ca. 145 meter. Den nærmeste nabo uden landbrugspligt (Engmarkvej 15), befinder sig ca. 306 meter øst for ejendommen. Der ligger derfor ingen ejendomme indenfor 1,2 gange geneafstanden. Geneafstanden til samlet bebyggelse er ca. 302 meter, nærmeste samlede bebyggelse (Futtrup) befinder sig ca. 710 meter fra ejendommen. Der ligger derfor ingen samlet bebyggelse indenfor 1,2 gange geneafstanden. Geneafstanden til byzone er ca. 460 meter, nærmeste byzone (Lemvig), er 1.640 meter fra ejendommen. Der ligger derfor ingen byzone indenfor 1,2 gange geneafstanden. I ansøgningssystemet er der i forhold til byzone opmålt til Nørre Nissum, som er beliggende ca. 1.810 m fra ejendommen. Dette har ingen praktisk betydning, idet genekriteriet er overholdt.

Husdyrlovens beskyttelsesniveau er overholdt, og Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget ikke vil medføre uacceptabel lugtpåvirkning af omgivelserne. For at imødegå eventuelle gener er der vilkår om hygiejne, og der er vilkår om eventuelt krav om undersøgelse af anlæggets lugtpåvirkninger.

8.4 Transport

I Tabel 14 ses antallet af transporter til og fra ejendommen pr. år.

Tabel 14: Oversigt over transporter til og fra Brunsgårdvej 10B.

Kørsel	Nudrift	Ansøgt drift
Udspredding af gylle med gyllevogn	163/år	315/år
Gylletransport i lastbil (excl. fiberfraktion)	99/år	121/år
Indkøbt foder	17/år	20/år
Korn	140/år	190/år
Olie	12/år	6/år
Afhentning af dyr til slagtning og opfedning	52/år	52/år
Indlevering af levende dyr	104/år	104/år
Afhentning af døde dyr	52/år	52/år
Afhentning af fast affald	13/år	13/år
Afhentning af klinisk affald	2/år	2/år
Levering af gylle fra Remmerstrandvej 9	0/år	21/år
I alt	654/år	896/år

Gyllen udbringes direkte på de udbringningsarealer, der fremgår af godkendelsen for Remmerstrandvej 9 heriblandt også de udbringningsarealer, der er beliggende omkring ejendommen på Brunsgårdvej 10B, hvilket ses af Tabel 14.

Ansøger oplyser, at udbringningen af gylle foretages af maskinstation, og at ca. halvdelen af gyllen udbringes med gyllevogne til markerne nær ejendommen. Transport med den resterende del af gyllen foregår med lastbil til de øvrige udbringningsarealer.

Antallet af transporter stiger fra ca. 654/år i nudrift til ca. 896/år i ansøgt drift, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 37 %. Det er primært antallet af transporter med husdyrgødning og korn, der vil stige i ansøgt drift. Ca. halvdelen af transporterne i ansøgt drift udgøres af gødningstransporter til udspreddingsarealerne, som foregår inden for en kortere periode i forårs månederne.

Transport af husdyrgødning til udbringningsarealerne foregår primært ad Brunsgårdvej og Nissumvej. Transportveje til marker vest for ejendommen sker i landzone udenom Lemvig by. Transport til arealer øst for ejendommen foregår igennem Nr. Nissum by, som er beliggende i byzone.

Lemvig Kommune gør opmærksom på, at det er et lovkrav, at transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra ejendommen skal foregå i lukkede tanke med lastbil.

Lemvig Kommune vurderer samlet, at det forøgede antal transporter i ansøgt drift ikke giver anledning til væsentlige gener for omgivelserne.

8.5 Lys

Der er ingen stærke lyskilder placeret udendørs. Der er orienteringslys ved ind- og udlevering til svinestaldene, og en enkelt gårdlampe, så det er

muligt at orientere sig udendørs. Der er lys i farestaldene og drægtighedsstaldene efter behov i tidsrummet 7 – 21. Husdyrbruget anvender energisparepærer og lyssensorer, hvor dette er muligt.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme uacceptable gener for omkringboende og trafikanter fra de udendørs lyskilder, der er på ejendommen.

8.6 Støj

Støjklender på ejendommen er hovedsageligt ventilation, korntørring, højtryksrensere/kompressor, gyllepumper, separationsanlægget og foderblanderen.

Ventilationsanlæg kører i døgndrift efter behov og er placeret indendørs, hvilket begrænser støjen. Anlægget til korntørring kører i høst.

Højtryksrensere med kompressor benyttes til rengøring. Der anvendes en støjsvag elektrisk gyllepumpe til at transportere gyllen fra kanalerne til forsøringsanlægget. Derudover anvendes der elektriske pumper til at transportere en del af gyllen tilbage kanalerne samt pumper til at transportere gyllen til separationsanlægget og herfra videre til gyllebeholderne/lagunen. Fiberfraktionen pumpes i stedet til en lukket container.

Fodermøllen kører dagligt efter behov mellem kl. 7 og 16, og giver periodiske støjgener. Foderpumpen kører efter behov hovedsageligt i dagtimerne. Foderpumpen er placeret indendørs, hvilket dæmper støjen fra anlægget.

Ejendommens placering i forhold til naboer gør, at det vurderes, at udvidelsen ikke vil være forbundet med væsentlige støjgener for omkringboende.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i vilkår om maksimal støjpåvirkning af omgivelser.

Der stilles vilkår om, at en beregning/måling af støjniveauet i omgivelserne kan kræves, såfremt kommunen finder, at evt. klager er velbegrundede.

Lemvig Kommune vurderer, at virksomheden kan overholde vilkårene for virksomhedens støjbidrag.

8.7 Støv

I forbindelse med foderindlevering og foderblanding vil der kunne opstå støvgener.

Lemvig Kommune vurderer ud fra afstanden til naboer mv., at der ikke vil være støvgener for omgivelserne forbundet med driften.

8.8 Skadedyr

Fluer

Der benyttes rovfluer i gyllekanalerne, som fornyes hver 6. uge. Rovfluers larver lever af stuefluens larver.

Rotter

Der haves en aftale med privatfirma, der sørger for bekæmpelsen af rotter.

Lemvig Kommune vurderer, at skadedyr ikke vil være til gene for omgivelserne.

9. Husdyrbrugets udbringningsarealer

9.1 Drift af husdyrbrugets arealer

Jf. § 26 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, skal samtlige arealer, der drives under samme CVR-nr, medtages ved vurdering af en ansøgning. I denne konkrete sag, hvor ansøger har indsendt ansøgning om miljøgodkendelse af begge hans husdyrbrug, Brunsgårdvej 10B og Remmerstrandvej 9, er driften af samtlige arealer kun behandlet i miljøgodkendelsen for Remmerstrandvej 9. Dermed er det en forudsætning for udnyttelsen af nærværende godkendelse, at der opnås miljøgodkendelse af begge husdyrbrug, og at husdyrbrugene drives under samme CVR-nummer.

9.2 Forurening og gener fra husdyrbrugets arealer

Oplysninger omkring forurening og gener fra udspretningsarealer er behandlet i miljøgodkendelsen for ansøgers anden ejendom, Remmerstrandvej 9, hvori bl.a. udspretningsarealernes miljøpåvirkninger og harmonikrav er beskrevet og vurderet.

10. Bedste tilgængelige teknik

Med begrebet "bedst tilgængelig teknik" menes den teknik, som mest effektivt giver et høj beskyttelsesniveau for miljøet som helhed og som samtidig er afvejet i forhold til fordele og økonomiske udgifter. Følgende redegørelse indeholder ansøgers beskrivelse af BAT inden for management, foder, staldindretning, forbrug af vand og energi, opbevaring/behandling af husdyrgødning samt Lemvig kommunes vurdering mht. om kravet til BAT er opfyldt.

10.1 Management

Ansøgers beskrivelse:

Ansøger ejer husdyrbruget og har derudover ansat 1,5 medarbejdere til i samarbejde med ejeren at styre produktionen. Ejeren har det overordnede ansvar i forhold til myndigheder m.v.

Medarbejderne

Der er en fuldtidsansat driftsleder og derudover typisk en elev, der udover arbejdet med dyrene også deltager i markarbejde, skole etc. Medarbejderne indgår i et team sammen med ansøger og de sparrer

fagligt med hinanden. Ansøger og medarbejder opdateres med relevant faglig viden, og får jævnligt tilbud om deltagelse i relevante kurser. Ejeren og medarbejderne er opmærksomme på de i miljøgodkendelsen stillede vilkår.

Dagligt tilsyn

Dyrene og produktionsanlægget tilses hver dag. Driftslederen udarbejder dagligt en arbejdsplan over opgaverne.

Opsyn med ressourceforbrug

Ansøger har en aftale med elfirma om fjernaflæsning af elmålere, og får tilsendt en månedlig opgørelse herover.

Der føres kontrol med vandforbruget én gang årligt i forbindelse med årsopgørelsen. I tilfælde af uventede udsving i forbruget bliver ansøger kontaktet, og årsagen til forbruget lokaliseret og evt. fejl udbedres.

Foder, tilvækst og medicin

Al foder bliver vejjet ind, så forbruget kan kontrolleres. Der bliver ført E-kontrol 4 gange årligt med henblik på at optimere foderforbruget og produktionsniveauet.

Tilvækst, foderforbrug, behandling af dyrene bliver registreret og fulgt via styringssystem på ejendommen.

Der føres daglig logbog over medicinforbruget. Logbogen kontrolleres af en dyrlæge.

Beredskabsplan

Der er udarbejdet en dansk beredskabsplan for ejendommen i tilfælde af uheld. Da alle ansatte taler og læser dansk er oversættelse heraf ikke nødvendigt.

Eftersyn, vedligehold og reparation

Foderanlæg efterses efter behov. Montør tilkaldes efter behov.

Gylleanlæg/pumper efterses løbende og ved brug.

Hver mandag foretages en grundig rengøring af stalde og til hverdag foretages forefaldende rengøring.

Der er indgået en serviceaftale med ventilationsfirma angående vedligehold af ventilatorer.

Planlægning af aktiviteter

Foder og svin leveres i dagtimerne kl. 7-16.

Skadedyrskontrol

Der er indgået en fast aftale med privat firma om skadedyrsbekæmpelse

Lemvig kommunes vurdering

Det vurderes ud fra ansøgers beskrivelser, at Klaus Noe anvender bedst tilgængelige teknik inden for management.

10.2 Foder

Ansøgers beskrivelse

Der udarbejdes foderplaner i samarbejde med svinerådgivningskonsulent og der foretages løbende en økonomisk og sundhedsmæssig optimering af foderet.

Der fodres med eget korn samt færdiglavet og analyseret tilskudsfoder på ejendommen. Foderet er tilsat enzymet fytase efter producentens anbefalinger. Ved tilsætning af enzymet til foderet øges svinenes evne til at optage fosfor fra foderet, og der udskilles mindre fosfor i gyllen.

Der anvendes fasefodring i form af tre forskellige foderblandinger ved de drægtige søer i farestaldene. Foderets indhold af råprotein er reduceret ved brug af fasefodring, men er ikke anvendt som virkemiddel.

Der tilsættes ikke benzoesyre til foderet på ejendommen, da ansøger i samarbejde med rådgiver ikke har fundet det rentabelt, at benytte dette med baggrund i økonomi, sundhed, trivsel og vækst.

Ammoniakfordampning fra anlægget reduceres ved etablering af forsuringsanlæg og overdækning af gyllebeholdere.

Lemvig kommunes vurdering

Anvendelse af fytase og fasefodring anses i det konkrete tilfælde som BAT, og der er derfor stillet vilkår herom. Husdyrbruget benytter disse tiltag og samlet er det Lemvig Kommunes vurdering, at ejendommen lever op til BAT inden for fodring.

10.3 Staldindretning

Ansøgers beskrivelse

Gulvtype

Staldsystemet i farestaldene er kassestier med delvist spaltegulv, BAT-byggeblad 106.02-51, som er det bedste staldsystem i forhold til ammoniakfordampning i farestalde. Dette staldsystem reducerer ammoniakfordampningen med ca. 50 % i forhold til referencesystemet.

Staldsystemet i drægtighedsstalden er løsdriftsstald med delvist spaltegulv.

Staldsystemet i løbeafdelingen er løsdriftsstald med individuel opstaldning og delvist spaltegulv.

Gyllekøling

Gyllekøling er ikke muligt at etablere i de eksisterende stalde. Ansøger overvejer at etablere gyllekøling i de nye stalde, men ønsker i alle tilfælde ikke teknikken anvendt som virkemiddel i forbindelse med dette projekt.

Gylleforsuring

Der etableres gylleforsuring i alle stalde med en ammoniakreducerende effekt på 68 %.

Lemvig kommunes vurdering

Følgende staldsystemer anser Lemvig Kommune som BAT i de enkelte stalde på ejendommen:

Farestalde: Kassestier med delvist spaltegulv.

Drægtighedsstalden: Løsdriftsstald, delvist spaltegulv.

Løbestalden: Løsdriftsstald, delvist spaltegulv.

Følgende fodringsstrategi anser Lemvig Kommune som BAT for årssøer:

1450 FE pr. årssø

148 g råprotein pr. FE

Det er Kommunens vurdering, at ansøger har valgfrihed mht. at opfylde kravet til BAT mht. staldsystemer og fodring, men at der samlet set mindst skal opnås det emissionsniveau, som ovennævnte staldsystemer og fordersystem har samlet set.

Ansøger har indsendt en fiktiv ansøgning, hvori eneste forskel i forhold til den reelle ansøgning er, at der er indtastet ovennævnte staldsystemer og foderforhold, som Lemvig Kommune anser som værende BAT i de enkelte staldafsnit. For at opfylde Kommunens krav til BAT skal den samlede emission fra anlæggene, beregnet i den reelle ansøgning, derfor overholde den samlede emission fra anlæggene, beregnet i den fiktive ansøgning.

Ifølge den reelle ansøgning er den samlede emission fra anlæggene beregnet til 1.726,88 kg N/år, hvilket er mindre end den samlede emission beregnet i den fiktive ansøgning på 5.918,71 N/år. Kravet er således overholdt.

Der findes pt. ikke et BAT-byggeblad, som omhandler syrebehandling af gylle i sostalde. Jf. BAT-byggeblad: Svovlsyrebehandling af gyllen i slagtesvinestalde, 1. udgave, vil der kunne opnås en ammoniakreduktion på netop 68 % ved delvist spaltegulv, hvor andelen af fast gulv udgør 25-49 %. I ansøgningseskemaet er det indtastet, at ammoniakemissionen reduceres med 68 % ved den valgte teknologi.

Lemvig Kommune vurderer, at der i sostaldene på ejendommen vil kunne opnås en tilsvarende ammoniak effekt, hvorfor den ansøgte ammoniak effekt godkendes.

Der er stillet vilkår om at gylleforsuringen skal udføres i overensstemmelse med ovennævnte BAT-blad eller nyere udgave med henblik på at sikre, at ammoniakfordampningen fra staldene reduceres med 68 %.

Ved at anvende gylleforsuring med 68 % ammoniakreduktion overholder ansøger tillige kravet til ammoniakfordampning fra anlægget i ansøgt drift pga. § 7 beskyttet natur beliggende inden for 1.000 m fra anlægget.

Det er Lemvig kommunes vurdering, at husdyrbruget samlet lever op til BAT mht. staldsystemer.

10.4 Forbrug af energi

I alle stalde anvendes lavenergipærer og lysstofrør, og der er timere og sensorer på al belysning. Ansøger har en aftale med privat firma om fjernaflæsning af elmålere, og får tilsendt en månedlig opgørelse herom.

I staldene er der installeret undertryksventilation (væg og loftventiler) med multistepfunktion, som er ressourcebesparende.

Ansøger oplyser, at han overvejer at kontakte en energirådgiver med henblik på at reducere energiforbruget yderligere.

Lemvig kommunes vurdering

Ansøger har oplyst, at der i 2006 var et konkret elforbrug på 213.000 kWh. Normtal viser, at det forventelige forbrug i nudrift er 229.000 kWh. Idet elforbruget ikke har ændret sig væsentligt i forhold til 2006, vurderes det, at de to tal er sammenlignelige, og det kan således konstateres, at forbruget i nudrift ikke overstiger normen.

Det forventede elforbrug er i ansøgt drift 380.000 kWh beregnet efter normtal inkl. forbrug til gylleforsuring. Elforbruget forøges, da der vil være et større elforbrug til foderblanding og ventilation forbundet med udvidelsen samt som følge af etableringen af gylleforsuringsanlægget og separationsanlægget. Ved forsuringsprocessen anvendes der energi til omrøring og pumpning af gylle rundt i kanalerne. Ved separationsprocessen anvendes, afhængigt af anlægget, energi til neddeling, pumpning, omrøring og dekantering.

Det er Kommunens vurdering, at der overordnet set kan opnås store energibesparelser på husdyrbrug vha. rådgivning fra en energikonsulent. På den baggrund stiller Lemvig Kommune vilkår om, at husdyrbruget skal have besøg af en energikonsulent. Ud fra energikonsulentens rapport skal der udarbejdes en handleplan for bedriften, som skal fremsendes til Lemvig kommune.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er grundlag for at stille skærpede vilkår mht. energibesparende foranstaltninger på husdyrbruget.

Det vurderes samlet, at ejendommen lever op til BAT mht. forbrug af energi.

10.5 Forbrug af vand

Vandspild minimeres ved installation af vandventiler og drikkekopper over fodertruget.

Staldene i blødsættes før rengøring, hvilket reducerer vandforbruget til rengøring. Et halvt døgn før rengøring tændes et sprinkleranlæg automatisk et par minutter hver time.

Lemvig kommunes vurdering

Normtal viser, at det forventelige forbrug i nudrift er 5.492 m³. Heri er inkluderet drikkevand til dyr og vaskevand. Ansøger har oplyst, at der i 2006 var et konkret vandforbrug på 7.674 m³ på ejendomsniveau. Idet dyreholdet ikke har ændret sig væsentligt siden 2006 er de to tal nogenlunde sammenlignelige. Det kan konstateres, at husdyrbruget i

nudrift har et overforbrug på ca. 40 % i forhold til normen. Ansøger giver som forklaring på forskellen mellem det reelle forbrug og det normale forbrug følgende begrundelser:

- Vandforbruget fra beboelsen (ca. 200 m³/år) indgår i det reelle forbrug, men ikke i beregningerne af norm-forbruget
- Drikkevandsspild (ca. 105 m³) er ikke medregnet i norm-forbruget
- Søerne har et højt produktionsniveau af smågrise, og der kan således være et større forbrug af drikkevand end norm-forbruget

Ansøger oplyser, at der i ansøgt drift vil være fokus på at nedsætte vandforbruget, således at det reelle forbrug tilnærmes norm-forbruget på 9.000 m³ i ansøgt drift. Ansøger nævner, at vandforbruget optimeres vha.:

- Øget vedligeholdelse af vandinstallationer og flere observationer af forbruget
- Produktionsrådgivning
- Nye stalde lever op til seneste standarder

Med henblik på at reducere husdyrbrugets forbrug af drikkevand stiller Lemvig Kommune vilkår om, at drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes således, at spild minimeres.

Lemvig Kommune vurderer, at ejendommen lever op til BAT vedr. vandforbrug.

10.6 Opbevaring/behandling af husdyrgødning

Ansøgers beskrivelse

Opbevaring og behandling

Flydende husdyrgødning ledes fra gyllekanaler til procestanken, hvor gyllen forsures. Gyllen pumpes fra den nye procestank tilbage til staldene eller videre til gyllebeholdere/lagunen. Gyllepumpning til beholdere/lagune foregår vha. elektrisk pumpe, der tændes og slukkes manuelt, hvilket minimerer risikoen for uheld ved udpumpning af gyllen. Der installeres niveaufølere på begge gyllebeholdere i forbindelse med etablering af forsøringsanlægget. Dette reducerer risikoen for overløb.

De eksisterende gyllebeholdere, den nye procestank samt gyllelagunen er i ansøgt drift alle forsynet med fast overdækning.

Der udføres lovpligtigt 10 års beholderkontrol på gyllebeholdere.

Påfyldning

Der er ingen fastmonterede pumper på de eksisterende gyllebeholdere. Gyllen bliver suget op fra beholdere og lagune via selvlæssende gyllevogne. Dette minimerer risikoen for eventuelle uheld eller spild i forbindelse med påfyldning af gyllevogne og lastbiler.

Udbringning

Udspreddning af husdyrgødning på bedriftens arealer er beskrevet i godkendelsen for ansøgers andet husdyrbrug beliggende Remmerstrandvej 9. Heri er samtlige arealer hørende under CVR-nummer 16932299.

Lemvig Kommune vurderer

Alle lagre af flydende husdyrgødning er overdækkede, og Lemvig Kommune vurderer, at ejendommen lever op til BAT mht. håndtering af husdyrgødning. Der stilles ikke skærpede vilkår.

10.7 Konklusion

Lemvig Kommune vurderer samlet med de stillede vilkår og på baggrund af redegørelse for teknikker og fravalg af samme, at der bl.a. under hensyntagen til proportionalitet mellem økonomi og miljøeffekt, ikke er grundlag for at skærpe niveauet for BAT.

11. Affald og kemikalier

Affald

Døde dyr opbevares mellem de eksisterende farestalde mod vest, se figur 2. Smågrise opbevares i kølecontainer og døde søer opbevares under kadaverdække og afhentes næste dag af DAKA. Containeren køres ud til vejen ved afhentning én gang ugentligt.

Brændbart erhvervsaffald samles i en container placeret i den eksisterende lade, som tømmes hver 4. uge af privat firma. Ikke brændbart affald samles også i laden, og afleveres efter behov på genbrugsplads.

Afdækningsplastik samt jern- og metalaffald samles i laden og bortskaffes til privat firma.

Klinisk risikoaffald som kanyler og knive mv. samles i beholder i laden, og bortskaffes til privat firma to gange årligt.

Lemvig Kommune stiller vilkår om opbevaring og bortskaffelse af animalsk affald og øvrigt affald.

Håndtering af olie- og kemikalieaffald

Der håndteres og opbevares ikke olie- og kemikalieaffald samt pesticider på ejendommen, da markdriften styres fra ansøgers anden ejendom på Remmerstrandvej 1.

For at imødegå korrekt håndtering af olie- og kemikalieaffald ved evt. senere oplag heraf, stiller Lemvig Kommune vilkår omkring opbevaring og bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald.

Det vurderes med de stillede vilkår, at husdyrbrugets affaldshåndtering sker korrekt og under hensyntagen til omgivelserne.

12. Forslag til egenkontrol

Hvert år udarbejdes der et gødningsregnskab, hvoraf produktionen på ejendommen fremgår sammen med mængden af udbragt husdyrgødning.

Der føres årligt kontrol med forbruget af el og vand. I tilfælde af uventede udsving i forbruget lokaliseres årsagen hertil og evt. fejl udbedres. Ansøger oplyser, at der foretages service- og kontrolaftaler med ventilationsanlæg, foderanlæg og forsøringsanlæg.

I samarbejde med svinekonsulenten udarbejdes der foderplaner, som justeres efter behov. Tilvækst foderforbrug, behandling af grise registreres og følges via styringssystem på ejendommen.

For at forhindre uheld med gylle etableres der niveaufølger på gyllebeholdere i forbindelse med etablering af forsøringsanlægget, hvilket sikrer mod overløb. Derudover er der udarbejdet en beredskabsplan for håndtering af akutte gylleudslip.

Mark- og gødningsplanlægningen følges løbende op og justeres til med PDA i marken. Dyrknings-, gødnings- og sprøjtningssdata overføres direkte til planteavlskonsulenten, som herudfra følger op på forbrug og fordeling.

Ansøger har oplyst følgende forslag til egenkontrol:

- Kontrol af forsøringsanlægget foretages ud fra producentens anvisninger.

Eksempel på daglig kontrol:

- pH værdier og syreforbrug i de enkelte staldafsnit
- restmængde af syre

På baggrund heraf har Lemvig Kommune stillet vilkår om egenkontrol herunder af bl.a. forsøringsanlæg.

Lemvig Kommune vurderer, at der udover de stillede vilkår ikke er behov for yderligere krav om egenkontrol på bedriften.

13. Varetagelse af hensyn til landskab

Husdyrbruget er beliggende i et område med landskabelig værdi jf. regionplan 2005. I dette område skal der i særlig grad tages hensyn til landskabelige værdier. Der skal jf. regionplanen arbejdes for ikke at ødelægge landskabets karakteristika unødvendigt samt for at styrke landskabets karakter i disse områder.

Husdyrbruget er beliggende ca. 1.150 meter fra kysten i Nissum Bredning, og derfor inden for kystnærhedszonen, men uden for bygge- og beskyttelseslinjer.

Terrænet omkring ejendommen er kuperet og har hældning på 0-6° i retning af slugter med overdrev, som skærer sig gennem landskabet ud til Nissum Bredning. Slugterne har hældning på 6-12°.

Ejendommen er synlig for forbipasserende på Brunsgårdvej, men ikke fra Nissumvej.

Ved indkørslen til ejendommen ligger en sø beskyttet af § 3 i Naturbeskyttelsesloven. Omkring søen er der beplantet med træer og buske.

De nye stalde opføres i forlængelse af og i tilknytning til de eksisterende stalde, og vil fremstå i samme materialer, røde teglsten eller røde stålplader el. lign., samt lysegrå eternittag. Kiphøjden bliver ca. 8,5 meter og taghældningen bliver 20°.

Den nye procestank nedgraves, og vil ikke være synlig i landskabet.

Gyllelagunen forventes at have en højde på ca. 2,5 m over terræn, og stikker således ikke op i landskabet.

Den nye kornsilo har en højde på ca. 12 meter og fremstår i gråt stål. De 2 eksisterende kornsiloer er begge 700 tons, ligeledes 12 m høje og ligeledes udført i gråt stål. Siloen placeres i umiddelbar nærhed af de eksisterende siloer.

Det vurderes samlet, at de nye bygninger ikke vil påvirke de landskabelige værdier eller påvirke landskabets karakteristika væsentligt, og der stilles derfor ikke vilkår.

14. Ophør af husdyrbruget

I forbindelse med et eventuelt ophør af husdyrproduktionen vil stalde, lagertanke og opbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Ejendommens bygninger vil blive vedligeholdt, evt. vil driftsbygninger blive fjernet, således at ejendommen ikke forfalder.

I vilkårsafsnittet er der stillet vilkår om, at der ved ophør af driften på ejendommen skal foretages oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare udgås. Der er ikke stillet vilkår om at driftsbygninger, skal fjernes eller nedrives.

15. Alternative løsninger

Alternativet til det valgte gulv er et fuldspaltegulv, som har en højre ammoniakfordampning end det valgte delvise spaltegulv.

De valgte teknologier (gylleforsuring, overdækning af gødningslagre) kunne fravælges, hvis stalden blev placeret et andet sted. Ejendommens beliggenhed i bufferzone II nær ammoniakfølsom natur stiller krav om en meget begrænset merbelastning, og derfor kræves en effekt svarende til hvad der kan opnås med de valgte teknologier dette kunne muligvis opnås med fx luft rensning, denne løsning ansøger dog fravalgt.

16. 0-alternativ

0-alternativet er en uændret produktion eller lovliggørelse af en mindre udvidelse på ejendommen. Dette vil ikke gøre det rentabelt at etablere de ønskede miljøtiltag. Udvidelsen med de valgte tiltag resulterer i en overordnet reduktion i ammoniakfordampningen på 1913 kg N. Hvis

udvidelsen ikke gennemføres, vil ammoniakfordampningen således ligge på et højere niveau.

17. Litteratur

- Bekendtgørelse om brugerbetaling for godkendelse og tilsyn efter miljøbeskyttelsesloven, nr. 463 af 21/05 2007.
- Bekendtgørelse om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 814 af 13/07 2006.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietank, rørsystemer og pipelines, nr. 259 af 23/03 2010.
- Bekendtgørelse om godkendelse af listevirksomhed, 1640 af 13/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19/12 2006.
- Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav mv., nr. 1152 af 23/11 2006.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 294 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om vurdering af visse offentlige og private anlægs virkning på miljøet (VVM) i medfør af lov om planlægning, nr. 1335 af 06/12 2006.
- Bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, nr. 268 af 31/03 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter, nr. 408 af 01/05 2007
- Lov om landbrugsejendomme, nr. 1202 af 09/10 2007.
- Lov om miljøbeskyttelse, nr. 1757 af 22/12 2006.
- Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 04/12 2009.
- Lov om naturbeskyttelse, nr. 1042 af 20/10 2008.
- Lov om planlægning, nr. 1027 af 20/10 2008
- Museumslov, nr. 1505 af 14/12 2006.
- Regionplan 2005 for Ringkjøbing Amt.
- Vejledende retningslinier for vurdering af lugt og begrænsning af gener fra stalde. Af K. B. Frandsen (1994) udgivet af MLK Fyn, revideret 2002.
- Vejledning om ekstern støj fra virksomheder. Miljøstyrelsens vejledning nr. 5 af november 1984.

18. Kommentarer indkommet i høringsperioden

Hanne Sig og Peder Helms, Engmarkvej 15, 7620 Lemvig, indsendte i høringsperioden en indsigelse med følgende punkter:

- Lugt
- Fluer
- Svinebestanden i området
- Tung trafik
- Landskabsværdier

Indsigelsen blev trukket tilbage efter at ansøger valgte at nedbringe det ansøgte dyrehold (se herunder) og indsigelsen har derfor ikke selvstændigt medført ændringer i godkendelsen.

Ansøger valgte efter høringsperioden at nedbringe det ansøgte dyrehold, samt at fjerne brugen af gylleseparationsanlæg og ønsket om at opføre en halmlade. Det blev ikke vurderet, at ændringerne på nogen måde ville kunne stille høringsparter ringere, og der er derfor ikke gennemført ny høringsperiode.

Godkendelsen er tilrettet for at afspejle ovenstående.

Bilag 1: Beredskabsplan

Beredskabsplan

for
smågriseejendommen:

Øster Stokholm
Remmerstrandvej 9, Nr. Nisum
7620 Lemvig

og
so- og smågriseejendommen:

I
Brunsgård
Brunsgårdvej 10B, Nr. Nisum
7620 Lemvig

tilhørende:

Klaus Noe
Remmerstrandvej 9, Nr. Nisum
7620 Lemvig
Tlf.: 97891215
Mobil: 61366959

Indholdsfortegnelse

Telefonnumre
Brand og evakuering
Overløb af gylle
Kemikalie-oliespild
Stophaner/hovedafbrydere
Strømsvigt
Transport af bekæmpelsesmidler
Signaturforklaring til kortmateriale

Vedlagt kortmateriale:

Bilag 1a og 1b: Remmerstrandvej 9 oversigtskort og terrænforhold
Bilag 2a og 2b: Brunsgårdvej 10B oversigtskort og terrænforhold

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte m.m. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger og brand, ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i [på staldkontoret i servicebygningen](#). Kopi af beredskabsplanen findes i [mappe på kontoret i stuehuset](#).

Følgende punkter er anvist i det vedlagte kortmateriale:

1. Kemikalielager (bekæmpelsesmidler, handelsgødning)
Findes ikke på ejendommene
2. Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
Bilag 1a og 2a
3. Drænbrønde / regnvandsbrønde / afløb
Bilag 1a og 2a
4. Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
Bilag 1a og 2a
5. Slukningsmateriel og åndedrætsværn
Bilag 1a og 2a
6. Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
Bilag 1a og 2a
8. Fald/kote mod vandløb/dræn/brønde og boreriger
Bilag 1b og 2b
7. Flugtveje for dyr/frigørelse m.m.
Bilag 1a og 2a

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand m.m. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald m.m.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i staldkontoret og har nr.	97 89 12 15
Miljømyndighed	kontaktes på telefon: 96 63 12 00 96 63 11 11
Falck/Redningsringen	kontaktes på telefon: 97 82 04 11
Brandvæsnet	kontaktes på telefon: 112
Lægevagt	kontaktes på telefon: 70 11 31 31
Landbocenteret	kontaktes på telefon: 96 63 05 44
Dyrlæge	kontaktes på telefon: 97 88 95 00 29 47 52 55
Foderstofforretning	kontaktes på telefon: 97 32 10 11 33 68 72 50
Elektriker	kontaktes på telefon: 97 89 15 00 40 25 10 18
Smeden	kontaktes på telefon: 21 25 07 45
VVS	kontaktes på telefon: 21 25 07 45
Ventilationsfirma (Skov)	kontaktes på telefon: 72 17 55 55
Gylleforsuringsfirma (Infarm)	kontaktes på tlf.: 96 32 68 00

Brand og evakueringsinstruktion

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp: Tilkald brandvæsnet – RING 112

Oplys

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvad er der sket og at det er en gårdbrand
- Hvor mange er der af tilskadekomne
- Hvilke dyr er der tale om og antal af evt. fangede dyr – Er de kommet ud?

Kontakt ejeren [Klaus Noe](#) på tlf. 61366959

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde, hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie trykflasker, gødning og kemikalier.

Slukningsmateriel findes i alle stalde, se bilag 1a og 2a.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsnet og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet og oplys:

Evt. tilskadekomne eller dyr, der ikke er reddet i sikkerhed
Hvor det brænder.
Brandens omfang
Hvor der er adgangsveje

På ejendommen findes følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Pulverslukkere
- Teleskoplæsser (på Remmerstrandvej 1, Kongensgård)
- Rendegrave (hos nabo Jørn O. Nielsen, Ringvej 60, tlf. 20 31 11 57)

Overløb af gylle - instrukser

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken - Ring 112 - oplys:

Navn, adresse og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, eller drikkevandsboring

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren [Klaus Noe](mailto:klaus.no@brunsgaardvej10b.dk) på tlf. 61366959
Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96 63 12 00 / 96 63 11 11

Remmerstrandvej 9: Udslip forebygges ved at der ikke er pumper på ejendommens gyllebeholdere. Overførsel fra lagertank til gyllevogne sker ved sug fra gyllevognene. Gyllepumpning foregår under opsyn. Med etablering af forsyningsanlægget vil der endvidere etableres niveaufølere i alle tanke.

Ved akut gylleudslip er første skridt at få styr på, hvor gyllen samles og derefter kontakte Falck eller maskinstation for opsugning. Der er adgang til en teleskoplæsser (Remmerstrandvej 1, Kongensgård) samt en rende-graver (hos nabo Jørn O. Nielsen, Ringvej 60, tlf. 20 31 11 57).

Terrænmæssige forhold vil få undsluppet gylle til at trække i retning af søen ved gyllebeholderen og herfra evt. videre mod bækken i slugten mod nordvest. Det er vigtigt at stoppe udløbet fra søen, hvorved forureningen kan opdæmmes og begrænses. Efter opdæmning kan spildet opsuges med slamsuger. Se bilag 1b.

Brunsgårdvej 10B: Udslip forebygges ved at der ikke er pumper på ejendommens gyllebeholdere. Overførsel fra lagertank til gyllevogne sker ved sug fra gyllevognene. Gyllepumpning foregår under opsyn. Med etablering af forsyningsanlægget vil der endvidere etableres niveaufølere i alle tanke.

Ved akut gylleudslip er første skridt at få styr på, hvor gyllen samles og derefter kontakte Falck eller maskinstation for opsugning. Der er adgang til en teleskoplæsser (Remmerstrandvej 1, Kongensgård) samt en rende-graver (hos nabo Jørn O. Nielsen, Ringvej 60, tlf. 20 31 11 57).

Terrænmæssige forhold vil få undsluppet gylle til at trække i retning slugten mod nordøst. Det planlægges at etablere en jordvold i lavningen langs bækken. Jordvolden vil opdæmme udslip, så der dannes en lagune, hvor undsluppet gylle kan opsuges med slamsuger. Se bilag 2b.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- Teleskoplæsser (på Remmerstrandvej 1, Kongensgård)
- Rendegraver (hos nabo Jørn O. Nielsen, Ringvej 60, tlf. 20 31 11 57)

Kemikalie- og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie – RING 112 – oplys

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra
Hvad der er sket, hvad og hvor meget, der er løbet ud
Om der er risiko for forurening af vandløb, drikkevand

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne

Kontakt ejeren [Klaus Noe](#) på tlf. 61366959

Kontakt miljømyndighederne ved tlf.: 96 63 11 11

Rist ved kemikalierum løber til gylletank.

Der opbevares ikke kemikalier på ejendommene. Olieforbruget er begrænset, og olietankene er beskyttet mod vejr og vind. Ved oliespild kan skaden begrænses ved opdækning med sand eller opsugning med høvlspåner.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe og kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

- [Høvlspåner](#)

Stophaner / Hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Remmerstrandvej 9:

Vand

Hovedstopphanen sidder i en brønd mellem stuehus og staldsektionen nærmest gårdspladsen. Der sidder indendørs stophaner i staldsektionen nærmest indgangspartiet, se bilag 1a.

Elektricitet

Hovedafbryderen sidder i indgangspartiet til stalden nærmest gårdspladsen. Der findes underafbrydere i foderladen, staldsektion, mellemgang og nyt teknikrum, se bilag 1a.

Der er sikringslager ved hovedafbryderen og automatsikringer ved øvrige strømtavler.

Brunsgårdvej 10B:

Vand

Hovedstopphane sidder nord for indkørslen mellem søen og den ældre svinestald. Der sidder en sekundær, indendørs stopphane i mellemgangen nord for den ældre drægtighedsstald, se bilag 2a

Elektricitet

Hovedafbryderen sidder i laden, og underafbrydere i mellemgange, teknikrum og staldafsnit, se bilag 2a

Der er sikringslager ved hovedafbryderen og automatsikringer ved øvrige strømtavler.

Strømsvigt Instruks

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme

Tjek alle stalde og se, om nødopluk eller vinduer er åbne

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning)

Kontroller at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer ring til NOE og forhør om varigheden af udfaldet.
Telefon nr. [97 42 14 88](tel:97421488).

Kontakt desuden elektriker, tlf. [97 89 15 00](tel:97891500) eller [40 25 10 18](tel:40251018)

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

Transport af bekæmpelsesmidler

Ikke relevant for ejendommene

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plastikposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpeudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

